

LOGAŠKE NOVICE

WWW.LOGATEC.SI - GLASILO OBČINE LOGATEC - LETNIK LIII - APRIL 2022 - ŠT. 4

ISSN 0350-9281 (tiskana izd.)
ISSN 2536-4162 (spletna izd.)

Gradnja Dnevnega
centra Logatec

Po treh letih zopet
Gregorjev sejem

Pomoč Ukrajini:
spet smo se
izkazali

Koncert za
ukrajinske otroke

NA RAZVOJNEM FORUMU O POSLOVNI PRIHODNOSTI REGIJE

Poslovni časnik Finance po Sloveniji redno organizira regijske forume po vsej Sloveniji, ki predstavljajo središče za razpravo o razvojnih poteh posamezne regije in poligon za dobre podjetniške rešitve. So simbol jasne vizije, trdne poslovne politike in inovativnih idej. Vsako leto znova se izkažejo za izjemno dobro sprejeto obliko izmenjave mnenj v različnih lokalnih okoljih.

Osrednja tema forumov je poslovna prihodnost regije, strokovnjaki za posamezno regijo in uspešni lokalni podjetniki pa odkrivajo, kje se skrivajo priložnosti za razvoj regije, kakšne so pri tem ovire ter kakšno vlogo igrajo lokalni akterji in kakšno država. Srečanja pripomorejo k povezovanju ljudi v regiji s političnimi in gospodarskimi osebnostmi, ki delujejo drugje, predvsem v središču države. Forumi so tako lahko skupni prispevek k razvoju regije, udeležba pa je zato brezplačna.

Tako časnik Finance organizira tudi **Logaški razvojni forum**, ki bo v četrtek, **21. aprila 2022, ob 17.00** v Športni dvorani Logatec. Osrednje teme bodo aktualni infrastrukturni projekti, ki jih lokalno gospodarstvo nujno potrebuje, trajnostni in tehnološki razvoj, inovativnost in povezovanje, dobro podporno podjetniško okolje, ki vsi skupaj poganjajo razvoj.

Dogodek bodo odprli direktor in glavni urednik Časnika Finance **Peter Frankl**, župan Občine Logatec **Berto Menard**, predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice in generalni direktor podjetja OBLAK GROUP **Bogdan Oblak** ter predstavnik ministrstva za infrastrukturo. V razpravah pa bodo sodelovali **Martina Anderlič** iz TIKO PRO, **Matjaž Breznik** iz TROIA, **Hilarij Kusterle** iz Hide-X, **Luka Puntarič** iz OPIKAR, **Mateja Lavrič** iz Kolektor Ventures ter **Janez Nagode** iz podjetja Okna in vrata Nagode.

Vabljeni!

Dejan Šraml

VABILO NA LOGAŠKI RAZVOJNI FORUM

*Poslovna akademija časnika Finance ob podpori Občine Logatec pripravlja
v četrtek, 21. aprila, ob 17. uri v Športni dvorani Logatec
LOGAŠKI RAZVOJNI FORUM.*

Osrednja tema foruma so načrtovani in pričakovani infrastrukturni projekti, ki jih gospodarstvo in lokalna skupnost nujno potrebujeta.

Med sogovorniki bodo:

predstavnik Ministrstva za infrastrukturo Republike Slovenije
Berto Menard, župan Občine Logatec
Bogdan Oblak, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Logatec in direktor Oblak Group
Jože Nagode, direktor Okna Nagode
Mateja Lavrič, Kolektor VENTURES, direktorica
podjetje Opikar
Žan Kusterle, Hide-X

Podjetniki in zainteresirana javnost, vabljeni!

Izkoristite priložnost, udeležite se foruma in zastavite vprašanja pristojnim.

Prijave so zaradi lažje organizacije obvezne na: <https://akademija-finance.si/aboutevents/logaski-forum/>

Finance

Občina Logatec

IZ OBČINSKE HIŠE

Gradnja Dnevnega centra Logatec	str. 4
Logatcu nagrada Občina zdravja 2022	str. 6
Občini Logatec in Cerknica z državo podpisali sporazum o širitvi NRP	str. 5
Prebivalstvo Logatca iz leta v leto narašča	str. 6

AKTUALNO

Po treh letih zopet Gregorjev sejem	str. 10
Z izmenjavo in reciklažo v čistejše okolje	str. 11
Nova generacija bolničarjev	str. 14

V SREDIŠČU

Pomoč Ukrajini: spet smo se izkazali	str. 15
Ukrajinski otroci v vse tri logaške šole	str. 16
Daleč od doma in vendar blizu njega	str. 18

KULTURA

Pesmi piše nogo mladih in lepih ljudi	str. 19
Kostja ima tudi veliko humanitarno srce	str. 19
Nad obzorji – kjer vse sladostno vzbrsti	str. 20

MLADI

Okoljska problematika z drugega konca sveta	str. 23
---	---------

POSLOVNE STRANI

Priznanje Podjetniški vzor podjetju Menard RA d.o.o.	str. 25
---	---------

ŠPORT

Začetki košarke v Logatcu – moški, 7. del	str. 26
---	---------

Spoštovane, spoštovani,

ukrepi za omejevanje širjenja epidemije covid-19 so nekoliko izzveneli, a nas je doletela nova velika katastrofa, vojna v Ukrajini. Vojne so spremljale človeštvo skozi tisočletja, a smo le verjeli, da je na območju evropske celine toliko modrosti, kulture, da bomo znali težave reševati po diplomatski poti. Vsak izmed nas ima rad domače ognjišče, družino, dom. Tudi v Ukrajini je enako, a vojna je skalila mir in ljudem streže po življenju. Otroci, žene so v borbi za preživetje morali v begunstvo. Možje, fantje so ostali doma, branijo domovino. V Logatcu smo jih sprejeli z odprtimi rokami. Vso pohvalo našim občankam, občanom za pomoč v humanitarnih akcijah. Ponovno se so izkazali članice, člani RK, Karitasa, Civilne zaščite, Slovenske filantropije, društva in mnogi dobrotniki. V septembru 2021 sem bil v skupini slovenskih županov, ki smo v programu »Mostovi zaupanja« U- LEAD Evropa obiskali Ukrajino. Bili smo v glavnem mestu Kijev. Občina Logatec je s ciljem Evrope aktivno sodelovanje in sklepanje prijateljstva navezala stik z Občino Krynychansk, ki leži na levem bregu veletoka Dneper. Ljudje so skromni, tihi, a izžarevajo veselje do življenja in prijateljstva. Pri naši »izgubljenosti« so nam takoj z veseljem nudili pomoč. Kjer koli smo se vozili, so sama polja žitaric, sončnic. Mesta, bogata s kulturno dediščino preteklosti, se obnavljajo. Zakaj je dobila mala država Slovenija domicil za sklepanje prijateljstva, sodelovanja, mi ni znano. Se pa čudim, da smo med petstomilijonskim narodom EU izbrani prav mi. Morda nas svet vidi in priznava, da smo veliki. Morda zgodovinsko dejstvo iz 1. sv. vojne, ko je na vzhodni fronti padlo več kot 30. 000 slovenskih fantov. Dvajset slovenskih občin navezujemo stike, tudi gospodarske. Namen in dogovor je bil, da v letošnjem pomladanskem času pridejo k nami, da jim konkretno predstavimo našo lokalno samoupravo in še utrdimo sodelovanje. Niso prišli politiki, gospodarstveniki, sprejeli smo begunce. Takoj smo se povezali župani sodelujočih občin in že poslali dva vlačilca hrane, vode, zdravil itd. prizadetim. Pospremili so jih tudi nekateri naši graditelji mostov. Spoštovani bralke, bralci Logaških novic, velikokrat zapišem, v svojih govorih dam vedeti, da se poslušajmo, pogovarjajmo in ne sovražimo. Volje, da se nerešena bremena zgodovine med državama Rusije in Ukrajine rešijo po diplomatski poti, ni bilo dovolj. Večina Evrope je tiščala glavo v pesek, vmešal se je tretji, počilo je. Takih parnih loncev je na svetu veliko, samo čakamo lahko, da jih bo razneslo. Bodimo strpni do vseh narodov, pomagajmo, kolikor lahko, predvsem pa pošiljajmo v svet pozitivna sporočila in želje po svetovnem miru. Skupnost ima veliko moč, začnimo.

*V duhu sklepanja prijateljstva
vas pozdravlja vaš župan Berto Menard.*

Logaške novice, glasilo Občine Logatec

ISSN 0350-9281

Logaške novice brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini

Izdajatelj: Občina Logatec,

Tržaška 50 A, 1370 Logatec

Odgovorna urednica:

Blanka Markovič Kocen

Uredniški odbor: Metka Bogataj, mag. Dejan Šraml, Marcel

Štefančič, Branislav Pevec, predstavnik/predstavnica Občine

Logatec za odnose z javnostmi

Grafično oblikovanje in tisk: Grafika Gracer, d.o.o.,

Grafični koncept: Nicolas Sautet

Datum izida: 15. 4. 2022

Naklada: 4.850 izvodov

Naslovnica: Koncert Pihalnega orkestra slovenske policije za

ukrajinske otroke

Foto: Primož Godina

Logaške novice izhajajo enkrat mesečno. Roki izida in oddaje prispevkov so objavljeni na spletni strani občine Logatec. Prispevki naj ne bodo daljši od ene tipkane strani, pisava Times New Roman, pt 11. Pisma bralcev so lahko dolga največ eno tipkano stran, pisava Times New Roman, velikost pisave 11 pt. Prispevke s fotografijami pošljite na poštni ali elektronski naslov. Prispevki naj bodo kratki in jedrnat, pripišite ime in priimek avtorja prispevka in fotografije ter kdo oziroma kaj je na fotografiji. Nepodpisanih prispevkov ne bomo objavili, uredništvo si pridržuje tudi pravico do krajšanja in neobjave prispevkov.

GRADNJA DNEVNEGA CENTRA LOGATEC

Namen izgradnje novega objekta v neposredni bližini objekta Doma starejših Logatec je vzpostavitev dnevnega centra v občini.

Dnevni center Logatec bo starostnikom (največ 24) omogočal pestro, raznoliko, prijetno in varno varstvo ter daljše obdobje bivanja s svojci. Z obiskovanjem dnevnega varstva je starostniku omogočen postopen prehod iz domačega okolja v institucionalizirano obliko, ki je za uporabnika in svojce lažji.

Gradnja Dnevnega centra Logatec se je začela v letu 2021 in se bo predvidoma zaključila do konca leta 2022, ko bi že začeli z izvajanjem programa dnevnega varstva. Stroški gradnje novega Dnevnega centra Logatec so ocenjeni na 1.253.390,01 EUR z DDV. Poleg sredstev, ki jih bo investitor gradnje, Dom starejših Logatec, prejel od države in Evropske unije, pa je pri izvedbi projekta dnevnega centra pomagala tudi Občina Logatec, in sicer že

Dnevno-bivalni del, pogled na kuhinjo in TV kotiček v DC Logatec, v fazi gradnje, vir: GANK d.o.o. & Scarpa Studio

pri pripravi projektne dokumentacije, prijavi na razpis, zagotovila pa je tudi ustrezno zemljišče.

Občinska uprava Občine Logatec

Upodobitev dnevnega bivalnega dela, pogled na kuhinjo in TV kotiček v DC Logatec, vir: GANK d.o.o. & Scarpa Studio

OBČINA LOGATEC PREJEMNICA NAGRADE OBČINA ZDRAVJA 2022

Občina Logatec je bila med finalistkami izbora Občina zdravja 2022 izbrana kot občina, ki je prepoznala zdravje kot pomembno vrednoto in je v preteklem letu izstopala po aktivnostih za izboljšanje zdravja svojih prebivalcev. Hvala prav vsem, ki ste s svojim delom in aktivnostmi pripomogli, da je naša občina pridobila ta laskavi naziv. Skupaj gradimo mostove za naše skupno dobro.

Finalistke izbora Občina zdravja 2022 so bile Občine Šentjur, Kanal ob Soči, Koper, Radovljica, Logatec, Starše, Črenšovci, Mokronog-Trebelno in Ravne na Koroškem.

»Občina Logatec sodi med srednje velike slovenske občine. V demografskem smislu

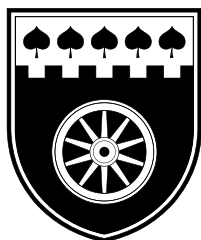
je povprečna starost njenih prebivalcev za tri leta nižja od slovenskega povprečja, občina pa beleži pozitiven naravni in selitveni prirast. Delež delovno aktivnega prebivalstva je nadpovprečen,« je med drugim zapisano v utemeljitvi.

»Zagotavljanje kakovostnega življenja, skrb za družbeno povezanost, spodbujanje prostovoljstva in večje vključenosti

občanov v Logatcu udeležujejo s konkretnimi in smiselno izbranimi ter usmerjenimi projekti. Logatec odlikuje tudi skrb za zdravo okolje. Vrednosti ključnih kazalnikov zdravja so se v zadnjih letih nenehno izboljševale, med njimi izpostavljamo telesni fitness otrok in delež prekomerno prehranjenih otrok ter umrljivost zaradi raka. V razvojnih programih in projektih v Logatcu dajejo prednost načelu zdravja v vseh politikah, kar se odraža v občinskih razvojnih strategijah. Občina sodi med tiste, ki širšim vsebinam zdravja namenja enega večjih proračunskih deležev.«

*Za strokovno komisijo Občina zdravja
vodja: Radivoje Pribaković Brinovec*

Več na: <https://zlatikamen.si/danki/zlati-kamen/-/kaj-je-obcina-zdravja/>

LOGAŠKE NOVICE

WWW.LOGATEC.SI - GLASILO OBČINE LOGATEC - LETNIK LIII - 15 APRIL 2022 - ŠT. 4

ISSN 2536-4162 (spletna izd.)

URADNE OBJAVE ŠT. 4

so objavljene na spletni strani Občine Logatec – www.logatec.si – Logaške novice
in hkrati dostopne preko QR kode:

Naslovi – vsebine uradnih objav:

1. Odlok o programu opremljanja stavbnih zemljišč in merilih za odmero komunalnega prispevka za del območja OLN Grapovčnik DL S5 – S2 - 2. faza, II. obravnava (str. 2),
2. Odloka o prometni ureditvi v občin Logatec (str. 12),
3. Odlok o občinskih taksah v občin Logatec (str. 16),
4. Odlok o spremembah Odloka o ustanovitvi in izdajanju občinskega glasila Logaške novice (str. 22),
5. Pravilnik o parkirni dovolilnici v občin Logatec (str. 23),
6. Odredba o prometni ureditvi v občini Logatec (str. 25),
7. Sklep o potrditvi lokacijske preveritve – določitev obsega stavbnega zemljišča za območje posamične poselitve v enoti urejanja prostora BL-185, BL-194 in OP-45 v občini Logatec – ID: 2747 (str. 26),
8. Sklep o določitvi cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (str. 28),
9. Sklep o razveljavitvi sklepa o določitvi cene storitev odvoza odpadnih nagrobnih sveč in sklepa o sprejemu cenika tržnih prostorov (str. 30),
10. Razpis za podelitev priznanj Občine Logatec za leto 2022 (str. 31)

Zainteresirane osebe lahko uradni del Logaških novic v fizični obliki prevzamejo v glavni pisarni Občine Logatec (1. nadstropje Upravnega centra Logatec) po predhodnem dogovoru: tel.: 01 7590 614 ali e-pošta: obcina.logatec@logatec.si.

OBČINI LOGATEC IN CERKNICA Z DRŽAVO PODPISALI SPORAZUM O ŠIRITVI NOTRANJSKEGA REGIJSKEGA PARKA

Minister za okolje in prostor Andrej Vizjak je z občinama Logatec in Cerknica 6. aprila podpisal sporazum o ustanovitvi širšega Notranjskega regijskega parka. Postojni, ki naj bi pri tem sporazumu prvotno prav tako sodelovala, so pustili odprta vrata za poznejšo priključitev.

Postojnski župan Igor Marentič je namreč na samem dogodku presenetil z odločitvijo, da sporazuma ne bo podpisal. Kot razlog za to dejanje je navedel vrsto odprtih vprašanj, povezanih s parkom.

Namen širitve Notranjskega regijskega parka je le-temu priključiti izjemno pomembno območje Ljubljane, nosilec projekta bo ministrstvo za okolje in prostor v sodelovanju z občinama, v prihodnje pa naj bi za upravljanje NRP ustanovili javni zavod. Sporazum je med drugim pomem-

ben, ker prepoznava regijske vrednote kot globalne in regiji omogoča intenzivnejši razvoj.

Logaški župan Berto Menard je ob podpisu med drugim izpostavil sodelovanje z lokalnim prebivalstvom na tem območju in nujnost znižanja katastrskega prihodka na

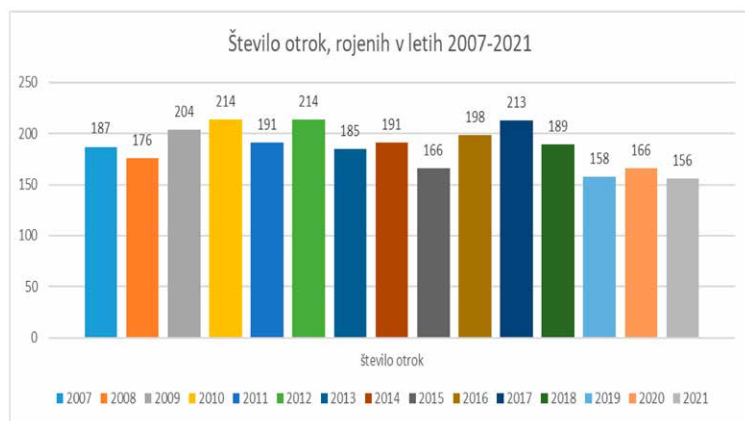
Planinskem polju in tudi na Cerkniškem. Cerkniški župan Marko Rupar pa je pohvalil dosedanje delovanje Notranjskega regijskega parka, ki pa bo šele s širitvijo končno pripeljal do imena »regijski«.

Besedilo in foto:
Blanka Markovič Kocen

LOGATEC 2021 V OČEH STATISTIKE: PREBIVALSTVO IZ LETA V LETO NARAŠČA

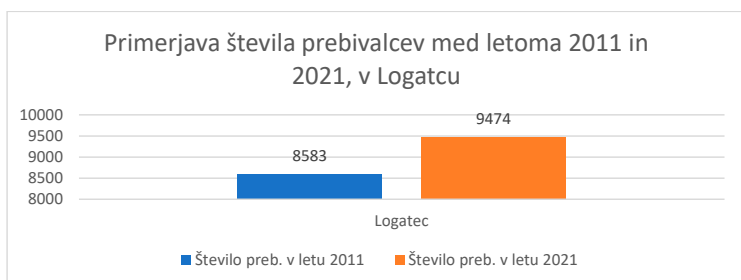
V občini Logatec je na zadnji dan leta 2021 s stalnim in začasnim prebivališčem prebivalo **15 449** prebivalcev, od tega 7913 moških in 7535 žensk. Število prebivalcev iz leta v leto narašča. Razloga sta dva: v občini je število živorojenih višje od števila umrlih, saj znaša naravni prirast 0,1 (v Sloveniji je -0,6), obenem se je v logaško občino priselilo več oseb, kot pa odselilo. Seštevek naravnega in selitvenega prirasta na 1.000 prebivalcev je po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije v občini pozitiven, v letu 2019 je znašal 17,4 (v Sloveniji 7,2). V letu 2021 je bilo rojenih 156 otrok, kar predstavlja najmanjše število rojstev v zadnjih petnajstih letih. Navedene podatke prikazuje graf s številom otrok, rojenih po posameznih letih, s stalnim in začasnim prebivališčem v občini Logatec.

Vir: CRP, 1. 1. 2022

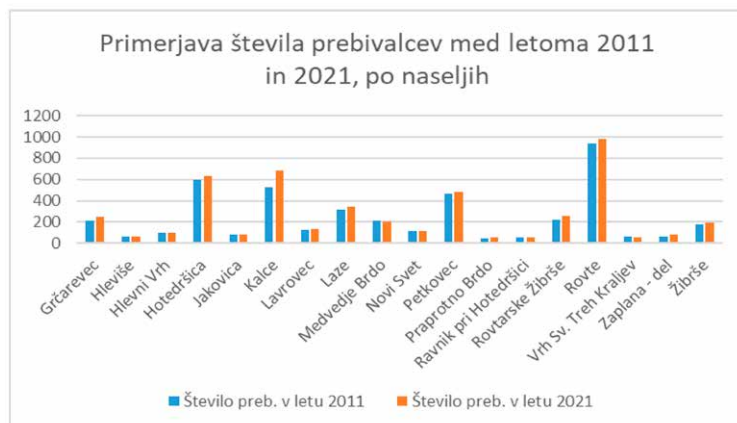
V obdobju 2000 – 2019 se je v logaško občino priselilo 6413 oseb iz drugih občin. Poleg priselitev Občina Logatec beleži tudi odselitve. Teh je bilo v zadnjih desetih letih 5654. Tako po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije razlika med priseljenimi in odseljenimi v prid priseljenim in znaša 759. Podobno je pri selitvah v tujino. Iz logaške občine se je v zadnjih desetih letih v tujino preselilo 823 oseb, priselilo pa 1018. Razlika je 195 prebivalcev, ki so ostali v občini.

V logaški občini je prijavljenih 1214 tujih državljanov, ki prihajajo iz 48 različnih držav.

Vir: CRP, 1. 1. 2022

Nekoliko se spreminja tudi število prebivalcev po naseljih. Iz naslednje tabele je moč razbrati, da se število v središču občin povečuje hitreje kot na podeželju (891).

Vir: CRP, 1. 1. 2022

V Logatecu je največ samskih prebivalcev, in sicer 7753 (lani 7710). Poročenih je 5596 (lani 5617), razvezanih 824 (v preteklih letih 826, 784, 785, 762, 745, 731), ovdovelih 870 (v preteklem letu 868), šest jih je v partnerski zvezi. O drugih pa v Centralnem registru prebivalstva ni podatka (400, lani 357).

Za primerjavo z letom 2011: v tem letu je bilo poročenih 5516, razvezanih pa 667.

V zadnjih desetih letih je bilo v logaški občini 629 porok, od tega največ v letu 2009, in sicer 63, v ostalih letih pa:

Tabela 1: Število porok po letih v občini Logatec

leto	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Št. porok	63	50	52	49	53	40	61	62	54	47	54	44

V zadnjih desetih letih je bilo razvezanih 174 zakonov, in sicer:

Tabela 2: Število razvez po letih v občini Logatec

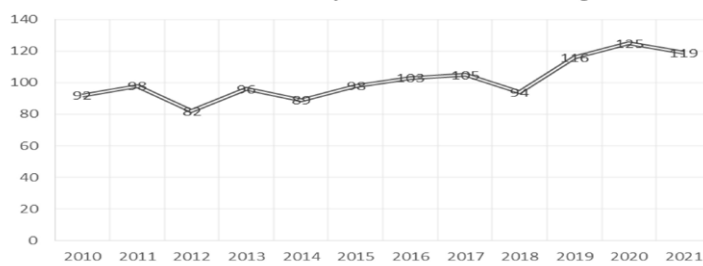
Leto	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Št. razvez	17	15	13	18	13	13	17	10	15	20	10	13

(Vir: SURS)

V logaški občini se od leta 2018 povečuje število umrlih. V zadnjih desetih letih je bilo zabeleženih 1217 smrti.

Število umrlih v obdobju 2010-2021 v občini Logatec

Vir: CRP, 1.1.2022

Zanimivi podatki Statističnega urada Republike Slovenije kažejo, da v logaški občini na kvadratnem kilometru površine občine živi povprečno 82 prebivalcev, kar je manj od slovenskega povprečja, ki znaša 103 prebivalce na km², povprečna starost občanov je 40,5 leta in je nižja od povprečne starosti prebivalcev Slovenije, ki je 43,4 leta.

Med osebami v starosti 15 do 64 let (tj. med delovno sposobnim prebivalstvom) je bilo približno 71% zaposlenih ali samozaposlenih oseb (tj. delovno aktivnih), to je več od slovenskega povprečja (66 %).

Povprečna mesečna plača na osebo, zaposleno pri pravnih osebah, je bila v tej občini v bruto znesku za približno 6 % nižja od letnega povprečja mesečnih plač v Sloveniji, v neto znesku pa za približno 5 % nižja.

Med 100 prebivalci občine jih je 54 imelo osebni avtomobil. Ta je bil star povprečno deset let.

V obravnavanem letu je bilo v občini zbranih 377 kg komunalnih odpadkov na prebivalca, to je 18 kg več kot v celotni Sloveniji.

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Pripravila:
Občinska uprava Občine Logatec

Enkratna pomoč turističnim, gostinskim in kulturno-umetniškim dejavnostim

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je 8. aprila 2021 preko javne agencije SPIRIT Slovenija objavilo 10 milijonov evrov vreden razpis za podjetja iz turistične, gostinske in kulturno-umetniške dejavnosti, ki so bila v času epidemije covid-19 najbolj prizadeta, ki lahko prejmejo enkratno pomoč v višini 6.000 evrov na zaposlenega.

Upravičenci po tem razpisu so fizične in pravne osebe, ki opravljajo gospodarsko dejavnost in so imele na dan 31. julija 2021 v podatkovni bazi AJPES kot svojo glavno dejavnost registrirano eno izmed naslednjih standardnih klasifikacij dejavnosti (krajše SKD):

- 55.100 Dejavnost hotelov in podobnih nastanitvenih obratov,
- 56.300 Strežba pijač,
- 79.110 Dejavnost potovalnih agencij,
- 79.120 Dejavnost organizatorjev potovanj,
- 79.900 Rezervacije in druge s potovanji povezane dejavnosti,
- 82.300 Organiziranje razstav, sejmov, srečanj,
- 90.010 Umetniško uprizorjanje,
- 90.020 Spremljajoče dejavnosti za umetniško uprizorjanje.

Sofinanciranje bo v obliki pavšalnega zneska 6.000 evrov na enega zaposlenega. Do pomoči bodo upravičena podjetja, ki so utrpela upad prihodka od prodaje v letu 2020 glede na leto 2019, in sicer v višini vsaj 75 odstotkov. Upravičenci lahko vlogo na razpis oddajo do vključno 22. aprila 2022. Več informacij in razpisna dokumentacija je na voljo na www.spiritslovenija.si.

Za pomoč pri prijavi na razpis so logaškim poslovnim subjektom na voljo na Območni obrtno-podjetniški zbornici Logatec, 051 651 538, info@ooz-logatec.si.

Dejan Šraml

ZBIRANJE ODPADNIH KOVIN

V PGD Rovte se, kot vsa druga prostovoljna gasilska društva v občini Logatec, nenehno trudimo vzdrževati visoko operativno pripravljenost na intervencije, za kar sta potrebna predvsem naš prosti čas in finančna sredstva. Zadnja leta je eden od virov le-teh tudi zbiranje odpadnih kovin. Zato Vas vljudno vabimo k sodelovanju. Če imate na voljo odpadne kovine in bi nam jih želeli podariti, bo od **20. 4. do 1. 5. pri gasilskem domu Rovte postavljen kontejner, kamor lahko kovine odložite**. Za možnost prevzema ali demontaže na domu pa nas lahko pokličete na 041/234-947 (Miha). Za vaš prispevek se vnaprej najlepše zahvaljujemo.

NA POMOČ!

OTROCI AKTIVNO POZDRAVILI DAN MEDOVITIH RASTLIN

V začetku marca je Občina Logatec podprla projekt Čebelarke zveze Slovenije Dan sajenja medovitih rastlin. Šole in vrtci so pripravili seznam medovitih rastlin, ki jih rade obiščejo čebele in drugi oprasovalci, Občina je rastline zagotovila v okviru projekta Dobimo se na tržnici 4, ki ga sofinancirata EU in RS iz sklada za regionalni razvoj.

Akciji Dan vseslovenskega sajenja medovitih rastlin so se pridružile vse enote vrtca. Občina Logatec je priskrbelo sadike, otroci so jih ob pomoči vzgojiteljic z veseljem posadili v posode in grede. S tem bodo čebelarom zagotovili potrebno hrano, sami pa bodo uživali v vrtu, polnem zdravnih zelišč in dišavnih. Na dan zasaditve jih je v Centralni enoti obiskal tudi župan Berto Menard in jim pomagal pri saditvi malin, robid, ribeza, sivke, ameriškega slamnika, rožmarina ... Otroci so bili aktivni ter pripravljeni sodelovati. Skupaj z vzgojiteljicami se veselijo, da bodo rastli-

ne opazovali pri njihovi rasti, skrbeli zanje in se z nekaterimi tudi posladkali.

Tudi člani čebelarskega krožka OŠ Tabor Logatec so se pridružili vseslovenski akciji sajenja medovitih rastlin. V visoke grede so posadili medovite trajnice, maline in jagode, ki bi brez oprasovalcev obrodile v manjšem obsegu. Dan sajenja medovitih rastlin je bil tudi zaključek dlje trajajoče

obnove šolskega vrta. Člani čebelarskega društva so ponosni tudi na novo pridobitev - hotel za čebele samotarke. Posajena zelišča bodo uporabili v šolski kuhinji in z njimi pripravili različne namaze, čaje ... V POŠ Vrh Svetih Treh Kraljev so na dan sajenja medovitih rastlin imeli eko dan. Na novem vrtičku so posadili sadike lanskih jagod, malin, robid in ribeza ter nekaj zelišč. V visoke grede bodo medovite rastline posejali v prihodnjih tednih, ko bodo jutranje temperature malo manj zimske. Otroci so z veseljem posadili vsako svojo sadiko in komaj čakajo na prvi letošnji sladki pridelek.

Akcija sajenja medovitih rastlin je ključnega pomena za ozaveščanje ljudi o pomenu čebel, ki poskrbijo za vsako tretjo žlico hrane.

*Občina Logatec, Katarina Treven
(Vrtec Kurirček Logatec),
Klemen Tomazin (OŠ Tabor Logatec)
in Ana Kreč
(POŠ Vrh Svetih Treh Kraljev)*

DELOVANJE CIVILNE ZAŠČITE V ČASU, KO NI RAZGLAŠENA EPIDEMIJA, A NI ŠE KONEC SKRBI

V času od marca do konca maja 2020 in vnovič od oktobra 2020 do maja 2021 so enote za zaščito, reševanje in pomoč neprestano, vsakodnevno skrbele za izvajanje določenih ukrepov vsled potreb pri blažitvi posledic pandemije korona virusa oziroma SARS-CoV-2.

Pozneje ni bilo več uradno razglasene epidemije in skladno z načrti zaščite in reševanja tudi civilna zaščita in druge enote za zaščito in reševanje niso neposredno aktivirane oziroma na dolžnosti.

To pa še izključuje, da enote ne posredujejo tudi neposredno za zajezitev širjenja virusa. V zvezi s tem je treba povedati,

da na primer tehnično-reševalna enota civilne zaščite že od konca šolskega leta 2020/2021 s poletnim premorom in od septembra lani pa vse do danes nenehno opravlja razkuževanje oddelkov, učilnic, kuhinj in drugih prostorov po vseh javnih zavodih v občini, še največ v vseh oddelkih Vrta Kurirček.

Razkuževanje izvaja za delo z generatorjem ozona posebej usposobljena ekipa prostovoljcev. V letu 2021 je Občina Logatec kupila dva generatorja ozona, ki lahko učinkovito in brez dopolnilnih stroškov za javne zavode uničijo vse viruse v določenem prostoru.

Ozon je namreč plin in kot tak enakomerno zapolni prostor, v katerem je generator namrečen. Seveda je to za zdravje ljudi škodljiv plin, zato se dejavnost razkuževanja izvaja pod posebnimi pogoji, ko v prostoru ni nikogar in tako, da plin iz prostora ne uhaja. Pripadniki enote pa morajo nositi poseben respirator s filtrom za ozon, če želijo biti v prostoru. Po zapolnitvi z ozonom se počaka določen čas, ki je izračunan na podlagi prostornine prostora (učilnice, igralnice, kuhinje ipd.), nato se še temelji-

to prezračijo prostor, tako da v nekaj urah ni več sledi ozona, je pa prostor popolnoma razkužen. Drugi načini razkuževanja terjajo več fizičnega dela in so obenem tudi finančno izdatnejši.

Da je epidemija omenjenega virusa še kako prisotna, in to tudi med najmlajšimi, kaže dejstvo, da je tehnično-reševalna enota do dneva pisanja tega članka posredovala oziroma razkuževala že več kot 60-krat. Opravljeno je bilo preko 200 prostovoljnih ur.

A dekleta in fantje se nemudoma, ko dobimo klic ali podatek, da je bil otrok ali več otrok okuženih v tem ali onem oddelku, odpravijo na delo. Zadeve potekajo že tako rutinsko, da je sistem že dodobra preverjen, uspešen in predvsem varen za vse deležnike, še najbolj za otroke.

*Damjan BARUT, spec.
Nam. poveljnika CZ*

Pripadnik TRE enote na razkuževanju vrtca z ozonatorjem

ŠKOLJKA SKRIVA DRAGOCENOST, KI VAM LAHKO REŠI ŽIVLJENJE

Marec je mednarodni mesec boja proti raku debelega črevesa in danke, mesec, ko opozarjamo na pomen preprečevanja in zgodnjega odkrivanja bolezni. Od leta 2011 v Registru raka Republike Slovenije beležijo občuten padec novih primerov raka debelega črevesa in danke.

Program Svit, državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki, deluje na način, da pri navidezno zdravih odraslih s preprostim testom blata išče sledove prikrite krvavitve. Osebe s pozitivnim izvidom presejalnega testa na kri v blatu so pregledane na kolonoskopiji, kjer se ugotovi vzrok krvavitve. Cilj programa je med navidezno zdravimi osebami odkriti tiste, pri katerih je velika verjetnost, da bi se iz sprememb na steni debelega črevesa ali danke razvil rak ali že imajo začetno obliko raka in te spremembe odstraniti. Zgodaj odkrito bolezen lahko uspešno zdravimo, z odkritjem predrakavih sprememb pa lahko bolezen celo preprečimo.

Aktivnosti Programa Svit so v letu 2021 potekale po vnaprej

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Svit

DRŽAVNI PROGRAM
PRESEJANJA IN ZGODNJEGA
ODKRIVANJA PREDRAKAVIH
SPREMENB IN RAKA NA
DEBELEM ČREVESU IN DANKI

Donat[®]

zastavljenem načrtu, in sicer je 314.306 oseb med 50. in 74. letom starosti s centralne enote Programa Svit na dom prejelo vabilo, ki vključuje Izjavo o prostovoljnem sodelovanju v programu. Če se je oseba odločila za sodelovanje in ni imela izključitvenih kriterijev, je na dom prejela komplet testerjev za odvzem vzorcev blata. Pomembno podporo so udeležencem Programa Svit nudili v Klicnem centru Programa Svit, kjer so odgovarjali na vprašanja o sodelovanju v programu v času covid-19 ter na druga vprašanja v zvezi s kolonoskopijo, potekom zdravljenja, rakom na debelem črevesu in danki itd.

Kljub izjemnim uspehom Programa Svit se vabilu v program še vedno vsaka tretja oseba v ciljni starosti ne odzove. Izjemno pomembno je, da se posamezniki, ki prejmejo vabilo v Program Svit, nanj odzovejo. Rak na debelem črevesu in danki se namreč v telesu razvija več let, preden se pojavijo prvi simptomi.

Podrobnosti na povezavi: www.nijz.si

*Center za komuniciranje
Nacionalni inštitut za javno zdravje*

PO TREH LETIH ZOPET GREGORJEV SEJEM

Toliko časa so na nastop čakali tudi Čuki, da bi v soboto 13. marca, igrali na veselje starih in mladih. Pred njimi pa je prišel na prireditveni oder župan Berto Menard, ki je med drugim govoril o povezanosti z zemljo, ki nam daje občutek, da se lahko zanesemo nase in na svojo domovino, ter zaključil: »Upanje mora ostati, sodelovanje tudi. Bodimo pri-dni, marljivi, imejmo se radi na tej sončni strani Alp.«

Stojnice na Notranjski in Cankarjevi cesti vse do zdravstvenega doma so bile polno zasedene. Ničesar ni manjkalo, od rdečih jagod do »suhe robe«, od kave do kravat, celo glava divjega prašiča je bila na ogled. Velikonočni zajčki in ponudba suhega mesa pa so kazali na to, da se bližajo velikonočni prazniki. Prostor so dobila logaška društva in ker so pred vrati volitve, tudi politične stranke. Opazili smo tudi podpredsednika vlade Mateja Tonina z družino. Otroke je razveseljeval vodomec Gregorček, še bolj pa so bili navdušeni nad sladkorno peno (starši malo manj). S stojnic so vabili na degustacije trdnih in tekočih izdelkov, pa tudi na divjačinski golaž in druge okusne jedi.

Po dveh letih premora so bile ulice polne zadovoljnih obiskovalcev in seveda tudi ponudnikov izdelkov in storitev. Na sejmu, ki ga je organizirala Občina Logatec v sodelovanju s komunalnim podjetjem, ZŠAM ter turističnimi in kulturnimi društvi občine, je

obiskovalce vozil tudi brezplačni logaški avtobus. V tednu pred sejmsko soboto so v Narodnem domu potekala predavanja o negi okrasnih lesnatih rastlin, zasnovi ekološkega vrta in o zakladih Planinskega polja.

Besedilo in foto: Brane Pevec

LOGAŠKI LOVCI SODELOVALI NA GREGORJEVEM SEJMU

Gregorjevo je dan ljubezni in ker gre ljubezen skozi želodec, smo se tej ljubezni pridružili tudi logaški lovci z lovskim jelenovim golažem. Izvrstni organizator je bil Vinko Vidmar, starešina LD Logatec, z ekipo - Samo Kenk z devetletnim sinom Valterjem, Milan Kenk (Valterjev deda), Samo Čamernik, Aleš Lampe, Andrej Brus, Sandi Petkovšek, Rajko Žakelj in Janez Slabe – ki sem se ji pridružil, pa smo popestrili ponudbo na sejmu. Izvrsten mojster lovskega golaža (in drugih tovrstnih dobrot) Andrej Brus je z ljubeznijo pristopil k pripravi že dan prej, tako da je bil golaž nared ob času.

Čedomir M. Vučič

KROŽIŠČE PRI IOC LOGATEC BO UREJENO PO ZAMISLI PRIMOŽA GODINE

Med prijavljenimi na razpis za ureditev krožišča pri IOC Logatec je bil izbran idejni predlog Logatčana Primoža Godine, ki je svojo zamisel utemeljil na kolesu, univerzalnem simbolu prometa in tudi sestavini logaškega grba.

Območje Logatca so na različnih vozovih, kasneje na motornih in parnih vozilih prekrizarile množice popotnikov. Pri vseh teh premikih je bilo uporabljeno kolo kot večni simbol premikanja in potovanja. Kot podarja avtor zmagovalnega idejnega predloga, je kolo upodobljeno tudi v grbu in zastavi Občine Logatec. »Osnovni element idejnega predloga je povzet iz grba, kjer je upodobljeno zlato kolo vprežnega voza z desetimi naperki. Podoba tega kolesa izhaja iz

kolesa voza parizarja, ki je služil furmanom za prevažanje tovora, podobno kolo pa je bilo tudi na prvih lokomotivah,« je med drugim zapisano v utemeljitvi predloga.

Izhodiščna zamisel predloga krasitve krožnega križišča v naselju Logatec je industrializacija v povezavi s prometom. Kolo je vkopano na sredini krožišča in popotnike nevsiljivo ter na preprost način pozdravlja ob prihodu v Logatec in jih seznanja s simbolom mesta, hkrati pa v njih spodbudi zanimanje, zakaj je ta simbol

postavljen prav tu in kako se navezuje na Logatec. Umestitev v središče krožišča zagotavlja preglednost ter voznikom zaradi svoje preproste in hitro prepoznavne oblike ne odvrača pozornosti pri vožnji.

Simbol in njegova postavitve izražata značilnosti okolja, bližino industrijske cone, ceste in železnice ter močno zgodovinsko vpetost v prometne tokove. Velikost simbola naj bi bila vsaj ena tretjina premera zatravljenega dela krožišča. Idejni predlog se lahko izvede v različnih materialih. Travnata površina na krožišču lahko ostane, če bo primerno urejena in vzdrževana, možna pa je tudi zasaditev nižjih rož.

*Blanka Markovič Kocen
Foto: arhiv P. G.*

Z IZMENJAVO IN RECIKLAŽO V ČISTEJŠE OKOLJE

Nedavno se je zaključila vseslovenska akcija "Obleka naredi človeka", ki je spodbujala državljanke in državljane k ponovni rabi oblačil ali predmetov. Zakaj je slednja tako zelo pomembna in kako lahko s preprostimi koraki vsak od nas zmanjša svoj okoljski odtis?

Raziskava, opravljena v okviru projekta, je pokazala, da smo Slovenci in Slovenke v letu 2019 zavržli več kot 25 tisoč ton oblačil ali 12,3 kilograma na vsakega prebivalca. Zaskrbljujoče je predvsem dejstvo, da se ljudje ne odločajo za kupovanje rabljenih oblačil - teh je samo 0,62 % v primerjavi s prodajo novih oblačil. Prav tako si v primerjavi s prodajo novih kosov le 0,12 % oblačil v Sloveniji izposodimo ali izmenjamo.

Tudi v Logatcu se zavedamo pomena ponovne rabe in popravil tekstila in predmetov. S tem, ko se odrečemo nakupu novih oblačil ali naprav in namesto tega predmete med seboj izmenjamo ali zavijemo v trgovino iz druge roke, zmanjšujemo odpadke ter pomembno prispevamo k varovanju okolja.

Knjižnica Logatec v sodelovanju s Komunalnim podjetjem Logatec in Klubom logaških študentov zato organizira dogodek Prevetrimo omare 5, ki bo potekal 7. maja od 8:30 do

12:30 na ploščadi pred Knjižnico Logatec. V primeru slabega vremena bo dogodek izpeljan v Narodnem domu. Poleg izmenjevalnice oblačil se bodo na dogodku predstavili domačini, ki delujejo na področju izmenjave in popravil: trgovina z oblačili iz druge roke Mini Raj, šivilja Romana Pirman, Vešča.si, ki z ročnim vezanjem okrašuje rabljena oblačila ter Klub logaških študentov, ki prav tako organizira dogodke izmenjave oblačil. Pridružilo se nam bo tudi podjetje ZEOS, ki bo na dogodku izvajalo manjša popravila električnih aparatov. Na njihovi stojnici bo potekala tudi izmenjava oz. zbiralna akcija še delujočih aparatov. Obeta se nam torej pravi izmenjevalniški dan.

*Lina Jerina Ljubojevič, KLŠ
Avtor ilustracije: Adriano Janežič
Foto: arhiv Knjižnice Logatec*

ČLANI ZB NOB LOGATEC DEJAVNI TUDI V ČASU EPIDEMIJE

Letna skupščina Zdrženja borcev za vrednote NOB Logatec je bila 5. marca popoldne v jedilnici Osnovne šole 8 talcev Logatec, za kar se združenje zahvaljuje vodstvu šole, ki mu je hvaležno tudi za to, da vsa leta obeležujejo spomin na tragični dogodek, streljanje osmih logaških fantov v Ljubogjni. Skupščine so se poleg članov udeležili predstavniki Območnega Zdrženja veteranov vojne za Slovenijo Logatec, Zdrženj borcev za vrednote NOB Cerknica, Loška dolina in Borovnica ter članica predsedstva ZB NOB Slovenije Tilka Bogovič.

Na skupščini so bila podana vsa letna poročila, iz katerih je razvidno, da je bila kljub epidemiji izvedena večina načrtovanih aktivnosti – seveda ob upoštevanju vseh vladnih ukrepov za zaježitev le-te. Še posebej dobro obiskana je bila prireditve ob dnevu borca v Lazah in slovesnost ob obletnici ustanovitve Logaškega bataljona. Slednji sta bili skupaj z večino drugih dejavnosti prikazani v video projekciji ki jo je uredil Zdenko Leskovec.

O njih je spregovorila tudi predsednica združenja Vesna Jerina, potem pa podala programske usmeritve za letošnje in nasled-

nje leto: »Spominske slovesnosti in pohodi ter vsakoletni obisk Repentabra bo ostal železni repertoar naših prireditev. trudili se bomo organizirati izlete in letovanja. Da bomo vse to lahko izvedli, pa potrebujemo tudi pomoč aktivnih članov z znanjem uporabe računalnika in svetovnega spleta. Vabljeni so tudi novi člani, letih smo lani sprejeli šest. Še naprej bomo skrbeli za spomenike in spominska obeležja, pri čemer pa računamo tudi na večjo pomoč logaške občine.«*

Besedo so dobili tudi gostje. Tilka Bogovič je pohvalila delo logaškega združenja, strinjala pa se je, da se članstvo stara in bo treba vključiti več novih članov. Pri tem računa na uspešno delo komisije Mladi borci, ki naj bi aktivnosti Zdrženja približala mladini. Na skupščini so bila podeljena priznanja, pohvale in plakete prizadevnim članom Zdrženja. KO Logatec-Tabor pa je na slavnostni seji predsedstva ZZB NOB Slovenije ob 80-letnici ustanovitve Osvobodilne fronte prejela zlato plaketo za najboljšo krajevno organizacijo.

Ker je bila skupščina nekaj dni pred 8. marcem, je vsem članicam ob njihovem dnevu čestital Janez Slabe, seveda pa so prejele tudi rožico.

Besedilo in foto: Brane Pevec

*Več o delu Zdrženja pa na njihovih spletnih straneh www.zdruzenjeborcevlogatec.si. Informacije so na voljo tudi po telefonu 041 486 555 ali po e-pošti zb.logatec@gmail.com

MEDU SICER NI BILO, DELOVNA VNEMA PA KAR SPODOBNA

Konec marca smo se zbrali na občnem zboru Čebelarstva društva (ČD) Logatec. Udeležilo se ga je približno tretjina od 98 članov. Število čebelarjev priča, da zanimanje za čebelarstvo je, potencial za pridelavo medu prav tako. Žal pa se je lansko leto zaradi pozebe zapisalo kot eno najslabših v vsej čebelarški zgodovini.

»Kljub koronskim časom smo izvedli tri predavanja v živo. Na strokovno ekskurzijo smo šli v Pomurje, v okviru občinskega praznika smo čebelarstvo predstavljali v potujočem paviljonu. Pomembna aktivnost društva je bilo urejanje pašnega reda – to je dokument, ki ureja pravice in obveznosti čebelarjev, ki pripeljejo čebele na pašo na določeno območje,« je nekaj aktivnosti povzel predsednik ČD **Janez Nagode**.

Za redno obveščanje je dosledno skrbel tajnik **Peter Stavanja**, ki je tudi na občnem zboru z računalniško podporo temeljito predstavil pregled nad vsemi aktivnostmi društva. Iz blagajniškega poročila, ki ga je natančno pripravila nova blagaj-

ničarka **Jasmina Kavčič**, je bilo razvidno, da je društvo poleg članarin pridobilo tudi nekaj javnih sredstev. Občina je z dobrimi 250 € sofinancirala strokovno ekskurzijo, kmetijsko ministrstvo pa z nekaj več kot 500 € nakup tehtnice za spremljanje donosov medu.

Zadovoljni smo, da na OŠ Tabor deluje čebelarški krožek, še bolj bomo, če bo zaživel še na kaki drugi šoli. Je pa zaživel čebeljak na strehi upravnega centra in po poročilu oskrbnika **Marjana Marklja** je lanska sezona iz dveh panjev dala šest kilogramov medu. Skromna bera, ampak še vedno dvakratnik slovenskega povprečja za leto 2021.

Za nekaj sekund mednarodne pozornosti sta poskrbela predsednik društva **Janez Nagode** in od lani član upravnega odbora **Marjan Papež**. Prvi je prispeval besedilo, drugi pa nekaj fotografij za videopredstavitve slovenskega čebelarstva na svetovni razstavi EXPO 2021 v Dubaju. V kadrovskem pogledu je prišlo še do ene spremembe - v upravni odbor je bil izvoljen **Gregor Rupnik**.

Kljub koronskim časom je društvo uspešno opravljalo svoje poslanstvo. Če ga bo tako še narava, bo pred nami dobra čebelarška sezona.

In pogled naprej. Društvo bo dokončalo pašni red in namerava kupiti še tri tehtnice za spremljanje paše. Naj poudarimo, da je spremljanje še pomembnejše takrat, ko paše ni, saj tako čebelarji vedo, kdaj morajo hraniti čebele. Če bo šlo po načrtu, bomo lahko prisluhnili šestim predavanjem, ekskurzija bo na Gorenjsko, piknik bo septembra, z občino pa proti koncu leta predvidevamo izvedbo ocenjevanja medu.

Besedilo in foto: Marjan Papež

NOVA GENERACIJA BOLNIČARJEV

Najpogosteje uporabljena definicija prve pomoči v slovenskem prostoru je: » Prva pomoč je neposredna zdravstvena oskrba, ki jo dobi poškodovani/nenadno oboleli na kraju dogodka in čimprej po dogodku. Opravimo jo s preprostimi pripomočki in improvizacijo.« (Derganc, 1962).

Po šestletnem premoru je konec marca izobraževanje zaključila nova generacija bolničarjev. Zadnji tečaj je bil izveden leta 2016, časovni vrzeli pa je botrovala dolgo načrtovana prenova samega tečaja in seveda epidemija. Temeljni program usposabljanja bolničarjev prve pomoči namesto prejšnjih 70 zdaj obsega 45 ur.

Tečaj je potekal v organizaciji OZRK Lo-

gateg, od 17. februarja do 31. marca. S pomočjo drugih predavateljev ga je ves čas vodila dr. Špela Albreht, tudi predsednica OZRK Logatec.

Vsaka delovna organizacija, javni zavod ali občina mora glede na število zaposlenih oziroma vključenih v izobraževanje ali glede na število prebivalcev zagotoviti dovolj kadra, ki je usposobljen za nudenje prve pomoči.

Tako 16 tečajnikov prihaja iz logaških šol, vrtcev, delovnih organizacij ... nekaj pa jih je pristopilo tudi samoiniciativno. Vsi tečajniki so imeli skupen odgovor na vprašanje, zakaj so se odločili za to usposabljanje: »Da bi znali pomagati.«

Vsebinska tečaja zajema ukrepe prve pomoči na kraju nezgode, klic na Regijski center za obveščanje, temeljne postopke oživljanja in uporabo AED (avtomatskega zunanjskega defibrilatorja), prvo pomoč ob krvavitvah, zlomih, opeklinah, poškodbah glave, prsnega koša, trebuha ... Kako ukrepati ob nenadno obolelih zaradi srčnega zastoja, možganske kapi, epilepsije, alergijske reakcije ...

Pridobljeno znanje je dodana vrednost za

osebo, ki je usposobljena za nudenje prve pomoči, v večji meri pa ima »korist« od tega tečaja širša javnost, domači, sodelavci, učenci ... Ker je v njihovi neposredni bližini nekdo, ki bo prepoznal stanje in primerno ukrepal.

Skupina, ki je bila po besedah dr. Albrehtove zelo simpatična in vedoželjna, je uspešno zaključila usposabljanje. Čestitamo vsem tečajnikom oziroma novim bolničarjem. Želimo, da pogumno pristopijo k poškodovanemu, nudijo ustrezno prvo pomoč in so po dogodku ponosni nase. Sveže pridobljeno znanje bo treba obnavljati in utrjevati, zato so novi bolničarji povabljeni, da se na vajah pridružijo obstoječima ekipama prve pomoči RK Logatec.

*Helena Brand
Foto: Primož Godina*

V Namestitvenem centru v Logatcu je po zadnjih podatkih 300 ukrajinskih beguncev, pretežno žensk in otrok. Slednjih je 152, od tega jih 73 že obiskuje šole.

POMOČ UKRAJINI: SPET SMO SE IZKAZALI

Leto se je šele dobro začelo, pa je že polno najrazličnejših preizkušenj, največkrat tistih, ki si jih nikoli ne bi želeli. Med njimi je zagotovo vojna. Tako zelo blizu nas je ta zloveča neumnost, ki jo lahko povzroči le človek. Človek brez srca. Slovenci smo vnovič dokazali, da v nas vseeno bije dobro srce. Logaški rdeči križ, civilna zaščita, karitas, taborniki, skavti in Klub logaških študentov so se nemudoma organizirali in pričeli zbirati pomoč, je v pogovoru povedala Damjana Cukjati, sekretarka OZRK Logatec. »Sprva smo sprejemali vse: hrano, higienski material, sanitetne pripomočke, obleko in obutev. Kasneje smo se omejili na potrebe centra in logistike.«

Kdo se je odzval na to akcijo?

Naš klic k prispevanju za nastanitveni center Logatec je segel v deveto vas. Odzvali so se ljudje iz različnih krajev Slovenije, najrazličnejši klubi, javni zavodi, športne in različne delovne organizacije. Največ so prispevali številni posamezniki. Odziv je nad pričakovanji. Ljudje čutijo to stisko.

Vse to gotovo za seboj potegne veliko, ogromno dela vas, ki ste na RK odgovorni za to. Kdo in koliko vas je bilo pri tem zbiranju dejavnih? Je bilo tudi kaj prostovoljcev? So bile to mlajše osebe ali predvsem upokojenci?

V prvo vrsto so stopili naši zlati prostovoljci RK, nato so se pridružile še karitasove prostovoljke, študenti ter posamezniki okoliških društev. V veliko pomoč so nam bili tudi prijatelji, družinski člani. Podporo smo imeli tudi od vseh zaposlenih, ki delajo pod isto streho. Pomagali pa so tudi s pozornostmi, kot so lepa beseda, pohvala, kavica, sendviči ...

Se vam zdi, da je bil odziv pri darovanju dober? Česa vam zdaj morda še vedno primanjkuje in po čem je največ povpraševanja?

Odziv občanov in drugih ljudi je ganljiv. Ko smo potrebovali brisače, smo v nekaj urah imeli več sto brisač, pa kar tri otroške vozičke. Trenutno najbolj primanjkuje toaletnega papirja, pralnih praškov, gela za pomivanje posode in spomladanske obutve.

Kako pa je z azilanti - tudi njim pomagate?

Nekaj ukrajinskih družin je v zasebnih nastanitvah. S strani policijske postaje Logatec, CZ in posameznikov, ki sprejmejo te družine, smo obveščeni, kaj potrebujejo. Prostovoljke pripravijo hrano, oblačila, igračke, higienske pripomočke, ki jih lahko prevzamejo, ali pa jih odpeljemo mi ali CZ.

Kako pa je s samim dostavljanjem pomoči v Ukrajino? Ste seznanjeni s kakimi težavami glede tega?

Največji delež darovanega je šel v pobrateno občino v Ukrajini. Iz županove pisarne smo dobili natančen seznam, kaj potrebujejo na vojnem območju. To smo pripravili in odpremili v žarišča vojne. Prostovoljci vseh slojev naše družbe so pri nas prebili ogromno delovnih ur z enim ciljem: za ljudi, ki so v neizmernem trpljenju pribežali v naš kraj in ki potrebujejo pomoč. Marsikdo je v službi vzel proste ure in pri nas razvrščal oblačila ali namesto jutranje kavice in opoldanskega kosila preživel čas v delu, ki se je sproti kopicilo. Kdor je stopil v kletne prostore upravnega centra, je videl in vedel, zakaj to počne. Največji elan za delo so dobile gospe, ki so jim člani ukrajinskih družin pokazali fotografije svojih razrušenih domovanj in so imele solzne oči ob skrbi, kje je njihov mož.

Metka Bogataj

Foto: Blanka Markovič Kocen

JAVNA ZAHVALA PROSTOVOLJCEM

1 marca 2022 smo sedli za skupno mizo vsi, ki naj bi poskrbeli za begunce iz Ukrajine. Srečanje je potekalo v konstruktivnem duhu, a hkrati v duhu neznanega. Nihče izmed nas ni vedel, kdaj bodo begunci prišli. Naše srečanje se je končalo z mislijo, da se danes to ne bo zgodilo. Že čez tri ure so prispeli prvi ljudje, ki so bežali pred najhujšim.

Rdeči križ, Občina Logatec, Civilna zaščita, Karitas, Klub logaških študentov in logaški taborniki smo pričeli s skupnim zbiranjem materialne pomoči za Nastanitveni center Logatec. Z eno samo objavo smo presegli vsa pričakovanja dobrote ljudi. Odziv je bil neverjeten. Prejeli smo ogromne količine oblačil, higienskih pripomočkov ter šolskih potrebščin. Dobrota je deževala iz vseh kotičkov Logatca in Slovenije v količinah, ki so postale logistični zalogaj.

V prvi vrsti dela so stale prostovoljke Rdečega križa Logatec, ki so svoja življenja podredile delu v zbirnem centru. Pridružili ste se jim mnogi posamezniki različnih društev, ustanov, zaposleni v občinski stavbi, mladi ameriški misijonarji, otroci zaposlenih, ki ste darovali ogromno število prostovoljnih ur z iskreno mislijo v dobro tistih, ki so pribežali. Vzdušje med delom je bilo veselo, pozitivno, bili ste visoko motivirani. Gnala vas je želja, da vsaj malo olajšate stisko tem ljudem. Ni bilo razlikovanja med visoko izobraženimi in neizobraženimi, med zaposlenimi ali prostovoljci. Vsak je poprijel za delo, saj je bil prostor večkrat neprehoden kljub večurnemu trudu ljudi.

Iskrena hvala v imenu zbirnega centra, to je Rdeči križ Logatec, prav vsem, ki ste se trudili pospravljati in urejati vseslovensko pomoč/darove za nastanitveni center, konvoj za v Ukrajino in družine, ki so nameščene v zasebnih nastanitvah.

*Rdeči križ Logatec, Špela Albreht, predsednica,
in Damjana Cukjati, sekretarka*

UKRAJINSKE OTROKE BODO SPREJELE VSE TRI LOGAŠKE ŠOLE

Ministrca za šolstvo Simona Kustec se je v Logatcu sešla z ravnateljki osnovnih šol in vrtca ter županom Bertom Menardom, da bi se dogovorili, na kakšen način aktivirati sistem šolanja otrok iz Ukrajine v Logatcu, ker gre za enega od centrov, kjer se trenutno nahaja 87 šolo-obveznih otrok.

»Sistem bo predvsem za organizacijo šol v Logatcu zahteven zalogaj, a pretekle izkušnje so koristne in razumevanje veliko,« je dejala ministrica in poudarila, da moramo na ustrezen način pristopiti do otrok in njihovih mam ter jih vključevati v šolo. »Mest za 87 otrok je v logaških šolah dovolj, pristop ravnateljev je vrhunski. Po vsej državi se že šola 50 ukrajinskih otrok.« Ravnatelj OŠ Tabor Logatec Jure Kramar je poudaril, da bodo šole

največ pozornosti namenile čustveni vključitvi otrok. »Ukrajinski otroci potrebujejo vrstnike iz Slovenije. Dokler njihov pravni status ni urejen, jim bomo na šoli ponudili vse možnosti, tudi izvedbe skupnih dni dejavnosti, športnih dni, taborov ... da jim odvzame mo misel na vojno.«

Ravnateljica OŠ 8 talcev Karmen Cunder je opomnila, da vključitev vseh ukrajinskih otrok pomeni 28 učencev v oddelku, kar ni preprosto. »Za otroke bi bilo primerno šolanje na daljavo na ukrajinskih šolah, da obdržijo stik, nikakor pa jih ne smemo pustiti v azilnem domu. Tudi pouk na daljavo bo potekal na šoli,« je poudarila Cundrova. Po njenih izkušnjah je integracija otrok hitra, da se naučijo jezika, da lahko sledijo pouku, pa so potrebna tri leta.

*Blanka Markovič Kocen
Foto: Uroš Gutnik*

OBČINSKA UPRAVA V HUMANITARNI AKCIJI

Tudi občinska uprava Občine Logatec se je odzvala na stiske ljudi, ki so se znašli na begu pred vojnim nasiljem, in v marcu, ko so v Logatec prihajali begunci iz Ukrajine, pripravila humanitarno akcijo zbiranja dobrin zanje.

Zaposleni so po svojih močeh pomagali tako, da so prinesli zajetne količine higienskih potrebščin, rjuh, brisač, plenice, igrače, odej in oblačil, ki so jih prevzeli na RK, od tod pa odpeljali v namestitveni center.

*Besedilo in foto:
Blanka Markovič Kocen*

PODJETJE NOCTIS DONIRALO LEŽIŠČA ZA UKRAJINSKE BEGUNCE

Podjetje Noctis, ki posluje v logaški obrtni coni, je za begunce iz Ukrajine, nastanjene v azilnem centru Logatec, doniralo 72 ležišč skupaj z vzglavniki.

Direktor podjetja Simon Zgonc pravi, da so se za donacijo, ki so jo pripeljali v logaški azilni center in namestili v bivalne kontejnerje, odločili, ker so želeli tem ljudem v lokalnem okolju pomagati. Noctis sicer vse svoje izdelke izvažajo izključno na ameriško tržišče, delujejo pa v lokalnem okolju. »Tudi druga podjetja, proizvajalce ležišč in druge opreme, pozivam, naj donirajo, kajti v Sloveniji lahko pričakujemo še več beguncev, ki jim tako lahko pomagamo,« je dejal Zgonc. Kot pravi, so zamisel o donaciji v skladu z razpoložljivim materialom uresničili v pičlih dveh dneh. Gre za kakovostna ležišča, ki jih izvažajo na zahteven ameriški trg.

*Blanka Markovič Kocen
Foto: Primož Godina in BMK*

DALEČ OD DOMA IN VENDAR BLIZU NJEGA

Prav na dan mučencev Primoža in Felicijana, 7. aprila letos, je na večer v Športni dvorani odmeval koncert posebne vrste; pihalni orkester slovenske policije ga je posvetil otrokom – nesrečnim beguncem iz Ukrajine.

Avditorij so napolnili ukrajinski otroci, ki so se pred usodo strahot vojne vihre v objemu svojih mamic zatekli po pomoč v svobodnem svetu, več tisoč tudi v Sloveniji. Logatec je bil celo med prvimi, ki je blagohotno sprejel nesrečnike, ki so morali zapustiti svojo domovino in svoj dom. Reševali so si golo življenje pred nasilniki ruske soldateske, ki je brezsravno vdrla iz velike Rusije z letali, topovi in oklepniški ter sejala uničenje in smrt med ljudmi, ki so si ob svojih ognjiščih volili vero in postave.

Človekoljubna pozornostna koncertna prijaznost, ki naj bi pomagala mladim poslušalcem vsaj za nekaj časa utolažiti bridkosti begunstva, je stekla v organizaciji Pihalnega orkestra slovenske policije, Ura-da Vlade Republike Slovenije za oskrbo in integracijo migrantov ter Občine Logatec. Uvodni pozdravi napovedovalke Brigitte Petrič so bili namenjeni mladim ukrajin-

skim prebeglim poslušalcem in njihovim staršem, visokim gostom, med njimi ministru za notranje zadeve Alešu Hojsu, ukrajinskemu veleposlaniku v Sloveniji Mihajlu Brodoviču in našemu županu Bertu Menardu. Ukrajinskim gostom pa sta namenila osrčujoč in opogumljajoč nagovor logaški župan in Katarina Štrukelj iz Ura-da RS za oskrbo in integracijo migrantov, ki je zaželela, da bi mladi Ukrajinci daleč od doma, pa vendar v Logatcu sprejeti v topli domačnosti, čeprav nekega drugega doma, tudi ob glasbi vsaj nekoliko pozabili na strahotno mučna vojna dogajanja v svoji domovini.

Z dirigentom Nejcem Bečanom je nato orkester izvedel sila pester program. Med drugim so izzveneli nekateri zimzelenki tujih avtorjev, Avsenikovo in Golobovo domoljubje pa Kekčeve vragolije.

Vmes so se ob klavirski spremljavi Janje Nagode oglasili tudi štirje mladi instrumentalisti naše glasbene šole: saksofonist Lev Požarnik Vavken, klarinetist Urban Fir, flautistka Klara Drmota in citrarka Neja Tomazin. Poslušalstvo je svojevrstno čustveno prevzela mlada slepa pianistka, Ukrajinka Viktorija Pusova.

Zadovoljstvo nad vsebino in izvedbo koncerta je bilo nepopisno, prikupno in s prevzemajočo čustveno noto. Po koncertu je Policijski orkester predal ukrajinskim otrokom šolske potrebščine in igrače, ki so jih zbrali zaposleni v Policiji in na Ministrstvu RS za notranje zadeve.

Tako je večer izzvenel od slovenskega do ukrajinskega srca.

Marcel Štefančič
Foto: Primož Godina

Iz nagovora župana Berta Menarda

... dragi ukrajinski otroci!

V vaši lepi deželi sredi širnih ukrajinskih ravnih in v Kijevu, vaši čudoviti prestolnici, sem bil na delovnem obisku lanskega septembra. Spoznal sem pristrčne in ljubeznive Ukrajince. Še kar ne morem verjeti, da so vas temni oblaki človeške hudobije pregnali z vaših domov.

Prisiljena begunska pot vas je pripeljala v Slovenijo, tudi v Logatec. Sprejeli smo vas z odprtimi rokami in čutečim srcem. Današnji koncert policijskega orkestra je le potrditev, da vas imamo radi in nam je vsem mar za vas. Naši otroci se veselijo srečanja z vami v šolah in vrtcih. Z vključenostjo v našo skupnost pa bomo imeli priložnost spoznati kulturo, običaje, navade ene in druge strani. Želim si, da bi vam kljub težkim razmeram, v katerih ste se znašli vi, vaše družine in vaš narod, ostalo srečanje z našo skupnostjo v lepem in trajnem spominu ...

Zatorej: iskreno dobrodošli v Logatcu.

Slepa ukrajinska pianistka

PESMI PIŠE MNOGO MLADIH IN LEPIH LJUDI

Knjžnica Logatec in Literarno društvo Zeleni oblaki sta na Svetovni dan poezije, 21. marca, zvečer v Veliki dvorani Narodnega doma pripravila literarni večer, ki je bil drugi v nizu dogodkov Žigonovem letu.

Po uvodnem pozdravu Urške Orešnik iz Knjžnice Logatec je Anja Sedej Korenč spregovorila o drugi knjigi Regratov venec, ki je izšla pri Mohorjevi družbi leta 2004 in jo je uredil ter spremno besedo napisal Žigonov sodobnik in prijatelj Peter Kolšek. Ta je v knjigi zapisal, da sta si z Andrejem deset let prizadevala, da bi knjiga izšla, a ker je on vedno kaj spreminjal, dodeloval, je nastala šele po smrti.

»Pesem je garanje in avantura obenem ... napisal sem zelo malo poezije, raje sem jo doživel. Odkar sem prišel s kmetov, opažam, da piše pesmi mnogo mladih in lepih ljudi. Nekateri med njimi so veseli in žalostni zares, drugi pa so taki kar tako ali so bolj tako. Jaz bom z oboji cvička pil.« Ko je te misli prebral Marcel Štefančič, se nam je zdelo, kot da slišimo Andreja govoriti.

Poleg njega so nam besede Andreja Žigona podajale še Bojana Levinger, Ana Balantič in Vanda Lavrič. Iz niza pesmi smo slišali tudi pesem Za poljanskim nasipom:

»Utrgan zvon čez strehe tava, / kresnice zlomljene blazne, / polegli so kostanji krog vodnjaka, / spod cvetnih piramid ječe. / Korito zgrizla je milina, / na britev curek pada, / brezumno kri v prah povij a/ zaspana smrtna serenada. / V visokih oknih bezgovi obrazi / mrčesnih pecljev do srca/ izvir izgrebejo v suhi vazi, / presunjeni od slepega neba.«

Med recitatorje, člane Zelenih oblakov, sta pomladno vzdušje prinašali citrarki Urška Rožmanc in Brigita Nagode z glasbo iz filma Ne čakaj na maj in drugimi melodijami.

Morda je zaradi prelepega prvega pomladnega dne obisk bil manjši kot običajno. Vsekakor pa vabljeni na naslednje dogodke, na katere nas je ob koncu povabila prva predsednica Literarnega društva Zelenih oblakov Branka Novak. Prireditelj je tudi tokrat sofinancirala Občina Logatec.

Besedilo in foto: Brane Pevec

KOSTJA IMA TUDI VELIKO HUMANITARNO SRCE

Konstantin Virant je ljubiteljski slikar, rojen v Novem mestu. Za njim je več kot 50 skupinskih in nekaj samostojnih razstav. Živi in ustvarja v Ljubljani in Beli krajini. Z ženo Nevo sta dolgoletna člana KUD Artoteka Bela krajina. Dolenjska in Bela krajina, kraji ob rekah Krki in Kolpi, so njegovi najpogostejši motivi. Seveda uživa tudi ob sončnih zahodih na našem morju, ki jih zna realistično, včasih pa tudi na svojstven način preliti na slikarsko platno. Pogosto si privoščijo bolj svobodne linije in svobodnejše nanašanje barvnih plasti.

Na odprtje razstave, ki je bilo v torek, 15. marca popoldne, so poleg domačih obiskovalcev prišli tudi prijatelji Kostje Viranta iz različnih krajev Slovenije. Potem ko je predsednik Društva likovnikov Logatec Janez Ovsec predstavil likovnika in njegovo delo, se je med njima razvil živahen pogovor. Tako smo izvedeli, da je Kostja

športnik z dušo in telesom. Kot veteran je skočil v Planico, zna pilotirati, prva ljubezen pa je atletika. Še danes se udeležuje tekem veteranov, za šišensko društvo pa je na stadionu ŽAK v Šiški naredil 3,5 x 4 m veliko sliko.

Kostja pa ima tudi humanitarno srce: Rdečemu križu Logatec je namreč podaril dve sliki, ki sta na licitaciji, ki je trajala do zaprtja razstave, 11. aprila, verjetno dosegli še višjo ceno, kot je bila predlagana (150 eur za sliko). Ob zaključku smo bili deležni belokranjske črnine in dobrot, ki jih je spekla gospa Neva. Razstavo je sofinancirala Občina Logatec, priporočila NIJZ so bila upoštevana.

Za posebno presenečenje odprtja pa je tokrat poskrbela Glasbena šola Logatec. Posodila je pravo koncertno harfo in »posodila« tudi učenca Jošta Petriča, ki ga v igranje že peto leto uvaja Lara Pelikan.

Mlademu glasbeniku je za nastop čestital tudi avtor razstave in mu izročil priložnostno darilo.

Besedilo in foto: Brane Pevec

NAD OBZORJI – KJER VSE SLADOSTRASTNO VZBRSTI

Prav na dan, ki si ga je Putin Mali že zarana izbral za vojaški napad na Ukrajino – 24. februarja – smo na večer v Narodnem domu doživeli ubesedeno predstavitev iskrivega mladostniškega romana Mateje Perparjeve *Nad obzorji*, ki je izšel pri idrijski založbi Bogataj. Predstavitelj, ki jo je vodila Urška Orešnik, je pripravila logaška knjižnica.

Ko omenimo Matejo Perpar, pišočo damo logaških korenin, nas prešine najprej zaznavnost njenega radijskega glasu. Sicer diplomirana anglistka se je že zgodaj lotila literature: od pesništva prek krajše proze, pravljic, humoresk in radijskih iger, ki so se uspešno oglašale na valovih Radia Slovenija, do resnično pritegljivega romanopisja.

Zgodba romana *Nad obzorji* je postavljena na idrijski konec, kjer so obzorja duha in rudniška obzorja oblikovala pestrost žitja in bitja ljudi od davnine, pa vse do Roka in Mance, obeh protagonistov romana, in njune razživete najstniške freske. Skupaj z mla-

dostniki sta rasla iz mularije skozi izmenične romantične čutnosti in presenetljive sladostrastne ljubezenske preizkušnje in tektonske čustvene premike v brsteče ljudi.

Skratka, mlada, ki so ju življenjske usode vrtoglavo presenečale, sta življenje sprejemala z vsemi nenadejanostmi. – In konec tako mikavnotekoče zgodbe? Pisateljica nam tega ne privošči. Nadvse domiselno! Nekaj dragocene domišljije se nam – vsakemu posebej – ponuja v razpredanje.

In še poseben čar romana *Nad obzorji*. Da ob branju doživimo vso pristnost slikovitega idrijskega okolja, nam pomagajo dialogi v svojski idrijski govoricici, ki so pod črto sproti prevajani v knjižno slovenščino, da bi bralec ne bil prikrajšan za razumevanje vseh sporočilnih tančin.

Le sezite po Matejini knjigi; ne boste je dali iz rok, dokler ne preberete poslednje strani, ki sploh ni zadnja.

Marcel Štefančič

**VPISUJEMO V JEZIKOVNE TEČAJE SLOVENŠČINE
ZA TUJCE.**

**VPISUJEMO V JEZIKOVNE TEČAJE AN – NE – IT
odrasle in otroke.**

**Vsak tečajnik dobi ZASTONJ program učenja angleščine
preko interneta ne glede na jezik tečaja.**

VPISUJEMO TUDI V ZAČETNI TEČAJ ŠIVANJA

Vsaka tečajnica dobi pri vpisu zastonj krojno polo Neue Mode.

Stavba Krpan oz. Villa TOLLAZZI, Tržaška cesta 17, LOGATEC,

**Občasno delo dobi ŠTUDENT /ŠTUDENTKA NA RECEPCIJI
in OSEBA kot HIŠNIK v Villi TOLLAZZI. Možnost bivanja.**

Info: info@rossana.si, 041 719 567

Ljubitelji filma – odlična novica iz Logaške knjižnice: OD E-BRANJA IN E-POSLUŠANJA DO »E« GLEDANJA!

Izvrstna »filmska« vest - člani logaške knjižnice lahko sedaj brezplačno dostopate in si izposojate filme na BSF - Baza slovenskih filmov.

Baza slovenskih filmov (BSF) je prosto dostopen spletni arhiv podatkov o slovenskih filmih in filmskih ustvarjalcih ter ponudnik domačih avdiovizualnih del na zahtevo (VOD). Vsebuje slikovna, pisna, zvočna in video gradiva. Ponuja spletni ogled slovenskih filmov ob spoštovanju avtorskih pravic in v podporo slovenskim filmskim ustvarjalcem.

V sodelovanju s partnerskimi knjižnicami omogoča knjižnično izposojanje in ogled filmov na spletu.

Na voljo je bogat nabor slovenskih filmskih klasik. V bazi so filmi vseh barv, okusov in oblik! (Cvetje v jeseni, Sreča na vrhovi, Ne joči, Peter, Vesna in številni drugi) Ljubitelji animiranih filmov si lahko ogledate prigode Princa Ki-ki-do, Koyee, Bizgecev in obilo drugih animiranih poslastic mednarodno priznanih slovenskih animatorjev.

BSF je vir dostopnosti za vse tiste dokumentarne ali kratke filme, ki ste jih zamudili na eni izmed redkih projekcij v kinu, na festivalu ali na televiziji.

Na svoj račun boste prišli tudi vsi tisti, ki vas navdušuje alternativna in eksperimentalna produkcija, saj Baza slovenskih filmov vključuje tudi avdiovizualna dela, ki drugje le redko najdemo pot k občinstvu.

Izposoja in vračilo filmov

Kako torej do filmov?

Na spletni strani <https://bsf.si/> si najprej ustvarite uporabniški račun, nato pa ga povežite s svojo knjižnično izkaznico - in že si lahko izposojate filme.

Natančnejša navodila najdete na: https://bsf.si/documents/61/Navodila_za_izposojanje_filmov.pdf.

Število izposojenih filmov v Knjižnici Logatec ni omejeno.

Ko imate ustvarjen uporabniški račun in povezano knjižnico, poiščite film, ki si ga želite ogledati. S klikom si ga preprosto izposodite.

Izposojeni film vam je 48 ur na voljo za ogled

Po izteku časa se film vrne knjižnici, lahko pa ga sami vrnete predčasno in si izposodite drugega.

Podrobna navodila za uporabo storitve poiščite na spletni strani knjiznice.bsf.si.

Poleg izposoje e-knjig preko sistema BiblosLib, ki ga že dobro poznate in uporabljate, in izposoje zvočnih knjig preko mobilne aplikacije Audibook, ki ste jo prav tako zelo lepo sprejeli, lahko sedaj člani naše knjižnice brezplačno dostopate oz. si izposojate tudi filme na BSF!

Verjamemo oz. želimo si, da je to dobrodošla dopolnitev, aktualna razširitev in zanimiva popestritev naših knjižničnih dejavnosti in storitev.

Vse, kar morate storiti, je, da se prepustite knjigam (ki vztrajno vedno znova iščejo nove in inovativne poti do svojih bralcev) in preprosto uživajte - v (pre)brani besedi, ki ji lahko tudi prisluhnete, za nameček pa prijetno bralno doživetje še »slikovno« dopolnite. Za popolno izkušnjo. Beseda, zvok in slika – z roko v roki – za vas.

Marija Maja Gregorič, Knjižnica Logatec

NAPOVEDNIK DOGODKOV V KNJIŽNICI LOGATEC

APRIL 2022

Torek, 19. 4. 2022:

Knjižnica Logatec in Krajevna knjižnica Hotedršica
- Knjižnica Logatec:

Noč knjige – knjižna 10 & bukvarna

+

- Krajevna knjižnica Hotedršica:

ob 17.30:

Nabiralniški sprehod – zberemo se pred knjižnico

ob 19.00:

Predavanje Uroša Šviglja: Fermentacija divjih napojev

Org. in info: Knjižnica Logatec

(01) 7541 722, <http://www.knjiznicalogatec.si>

Četrtek, 21. 4. 2022, ob 19.00:

Narodni dom Logatec, Velika dvorana

10. Gosarjev večer. Dr. Primož Repar: Družabnost kot oblika etičnega ravnanja v družbenosti.

Pogovor vodi dr. Peter Kovačič Peršin.

Org. in info: Knjižnica Logatec

(01) 7541 722, <http://www.knjiznicalogatec.si>

ARHITEKT JOŽE PLEČNIK NA LOGAŠKEM (22)

Andrej Plečnik iz Hotedršice osnuje družino v Ljubljani

Plečnikov oče Andrej (rojen v hiši Hotedršica 41) se je po sedmih letih vojaščine v severni Italiji v Ljubljano preselil konec prve polovice 60-ih let 19. stoletja. Kot mizarški pomočnik (izučil se je v Hotedršici) se je zaposlil v Ljubljani. Na veliki šmaren (15. 8.) 1864 se je poročil s Heleno Molka. Takrat je bival na naslovu Kapuziner Vorstadt 66 – v prvotni gostilni Figovec¹ (ki je stala pribl. na območju vrta današnjega Figovca). Po poroki se je preselil k nevesti, ki je stanovala v hiši pri Ljubljani, katere lastnik je bila rodbina (plemeniti) Andrioli: Raan (Breg) 191 – zdaj Breg 12, kjer imata sedež Francoski kulturni inštitut in Italijanski kulturni inštitut. Helena se je rodila očetu Andreju Molki (strojar kož) in Uršuli Sojer (doma z Veitsch 34), 2. apr. 1831, na naslovu Veitsch (Vič) 41 – danes Rožna dolina, cesta II, št. 31. Na Bregu 191 je bila najprej rojena hči Marija (26. 6. 1865 †5. 12. 1929), potem sin Andrej (23. 10. 1866 †1931; duhovnik). Oče je tu že naveden kot mizarški mojster). Rudolf je bil rojen 6. 4. 1869, žal pa je umrl že 23. 1. 1870 (še na Bregu 191) zaradi pljučnega edema. Jože je bil 23. 1. 1872 rojen že na novi lokaciji Plečnikovih – Gradišču, kjer je oče najel dolgo pritlično hišo (brez h. št.! - danes Slovenska cesta 9, Lj.) z delavnico, nekoč del stavb -delavnic jedilne posode Italijana Sylve, na kasneje imenovanem »Ferantovem« oz. Mundovem vrtu. Po smrti Sylve je baron Žiga Zois (na h. št. 41) postavil tovarno keramike fajanse. L. 1817 sta to stavbo kupila brata Zwayer in jo preuredila v stanovanjsko hišo. Okoli l. 1880 postane lastnik odvetnik dr. Franc Munda. Plečnikova »obrtna« hiša je bila vodena pod »Mundovo« (enonadstropno) hišo - Gradišče 41 (kasneje tudi št. 14 in 16)! Janez (zdravnik) je bil rojen 3. 6. 1875 (umrl 5. 12. 1940). Po popisu prebivalstva 31. 12. 1880 so poleg šestih članov družine Plečnik (Marija že kot šivilja) pri njih stanovali še (očitno zaposleni pri Plečniku): dva mizarška pomočnika in mizarški učenec. Plečnikova hiša (Hofraum Haus no. 14 – dvoriščna stavba) je po načrtu iz l. 1886 obsegala: šupo-skladišče, dve izbi, kuhinjo, ključavničarsko delavnico, (očitno mizarško) delavnico, dve sobi.

Zanimivosti: Oče, mama in sin Jože so bili rojeni na h. št. 41. Jože in Andrej sta bila rojena 23., Rudolf umre 23. Jože je bil rojen točno dve leti (23. 1.) po Rudolfovi smrti. Na spomeniku na Navju v Lj. piše napačen datum rojstva Andreja Plečnika: 29. dec. 1835. Pravilno: 29. nov. 1835. V prvotni gostilni Figovec¹ je bil 18. nov. 1800 rojen lastnikov sin Andrej Smole, Prešernov prijatelj. Helena Plečnik se je po moževi smrti preselila h hčerki Mariji Matkovič v Gabrovkino hišo (Pred škofijo

Prvo domovanje družine Plečnik 1864-1871?, Breg 12, Lj
Foto: Gvido Komar

11 – danes Ciril Metodov trg 10, Lj.), kjer je umrla 7. junija 1899, in ne v Hotedršici. Janez je umrl na isti dan in mesec kot sestra Marija - 5. 12. Prvi trije otroci, rojeni na Bregu 191, so bili krščeni v stolnici, Jože in Janez, rojena na naslovu Gradišče 41, pa v frančiškanski cerkvi v Ljubljani.

Za strokovno pomoč in arhivsko gradivo se zahvaljujem arhivistkam v ZAL (Nina Frakelj in Petra Šušteršič) in NAL (Tone Krampač) ter vodji ZAL-Idrija Miri Hodnik za transkripcijo in prevod, pa tudi plečnikologu dr. Damjanu Prelovšku in rodoslovcu Petru Hawlini, amaterskemu arhivistu in rodoslovcu Janku Rupniku (Zavratec) pa za identifikacijo lokacije Vič 41².

(se nadaljuje)

Gvido Komar

OKOLJSKA PROBLEMATIKA Z DRUGEGA KONCA SVETA

April je mesec, ko nekaj več besed namenjamo okoljski problematiki. Moja sogovornica je bila Petra Bezeljak, 29-letnica, ki prihaja z Medvedjega Brda, zadnjih pet let živi na Dunaju, trenutno pa je na dvome-sečnem raziskovalnem delu v Arizoni. Po izobrazbi je učiteljica biologije in kemije, zaposlena kot raziskovalka na dunajski univerzi. Opravlja doktorat s področja biologije. Tudi v prostem času je najraje v naravi.

Tvoj študij je povezan z okoljem. Kaj te je nagovorilo k tej odločitvi?

V otroštvu sem veliko časa preživela v naravi, ki me je očarala. Hvaležna sem učiteljem, ki so me znali navdušiti za biologijo in raziskovanje. V zadnjem letniku študija sem opravila Erasmus prakso na Visoki šoli za okoljsko izobraževanje na Dunaju, kjer sem delala na mednarodnem projektu.

Kaj je tema tvojega dela?

Živimo v času antropocena, dobe, ki jo prvič v zgodovini zaznamuje ena vrsta – človek. Zelo pomembno je, da se zavedamo vpliva klimatskih sprememb in izginjanja biološke pestrosti. Vse pogostejše so vremenske ujme, naši travniki imajo vedno manjšo pestrost vrst, tako rastlinskih

kot živalskih. Raziskujemo, kakšen odnos imajo učenci do okolja, kaj vpliva na (pro) okoljsko vedenje učencev. Zavedati se moramo pomena varovanja tropskih gozdov, vpliva mikroplastike na življenje v oceanih. Učencem želimo približati pomen varovanja okolja s pomočjo dela s čebelami. Na fakulteti imamo panje s kranjsko sivko. Učenci lahko pridejo k nam, kjer v lokalnem okolju spoznavamo divje čebele in pomen opravešalcev. Divje čebele so eden izmed glavnih pokazateljev sprememb v okolju, v Sloveniji jih živi kar 564 vrst. Aktivnost, ki učence navduši in hkrati pusti pečat, je ta, da imamo »zajtrk brez čebel«. Učenci ugotovijo, da odpade 1/3 hrane, ne izgine samo med, ni več jabolk, marmelade, kave in čaja. Izgine pestrost. Tako lahko na konkretnem primeru vidijo, kaj prinaša malomarnost do planeta. Vsak lahko nekaj pripomore, ko posejemo medovite rastline, pustimo manjši kos travnika ali vrta za poznejšo košnjo.

Zakaj si se odločila iti v daljno Arizono?

V času doktorskega študija sem dobila priložnost, da lahko del svojega dela opravim v tujini. Raziskovalna skupina na Univerzi v Arizoni se ukvarja s podobno temo, kot je tema raziskovalne skupine, v kateri delam na Dunaju. Poleg tega profesor s pedagoške fakultete v Tusconu sodeluje z ljubljansko pedagoško fakulteto in CŠDO-ji ter dobro pozna Slovenijo. Ko sem se pogovarjala s sodelavci, so bili presenečeni, da ima Slovenija »samo« dva milijona prebivalcev. Zdelo se jim je enkratno, kako lahko skozi zgodovino preživi tako majhen narod.

Kako svet, ki je od nas precej oddaljen, gleda na okoljsko problematiko?

Tuscon je mesto sredi Sonorske puščave, obdano z gorami, kjer lahko v eni uri vožnje z avtomobilom iz puščave prideš do smučišča. Tukaj vsi uporabljajo ogromne avtomobile v primerjavi z našimi. Gorivo je precej cenejše. Javni promet ni učinkovit, sicer je brezplačen, vendar ga v veliki večini uporabljajo revni, ki si ne

morejo privoščiti avtomobila. Vse javne šole imajo organiziran avtobusni prevoz. V Sloveniji smo glede okoljske problematike precej bolj ozaveščeni. Tudi v Ameriki se razmere močno razlikujejo glede na zvezno državo in to, katera stranka je na oblasti. V Arizoni okoljske teme niso tako pomembne. Ko greš v trgovino, je več plastične embalaže kot pri nas. V lokalu običajno dobiš kavo v lončku za enkratno uporabo. Ustvarjajo se ogromne količine odpadkov. Zdrava, lokalna hrana je draga. Tudi kolesarji so nekako odrinjeni, saj je kolesarska pot speljana ob tripasovni hitri cesti. Ogromno ljudi kolesari za rekreacijo na obrobju mesta, medtem ko se ljudje po opravih odpravijo z avtomobilom. Primer dobre prakse je, da lahko v lokalnih knjižnicah dobiš brezplačna semena.

Kaj si doslej lahko zaznala med ljudmi? So zelo različni od nas, kakšen je njihov življenjski slog?

Življenje v Tusconu je v primerjavi z našim precej drugačno. V Arizoni je največja

skupnost »native Americans«, Indijanci, kot jih mi poimenujemo. Po številu prebivalcev je mesto veliko, ko pa si v samem mestu, nimaš tega občutka, saj velika večina ljudi živi v hišah oz. nizkih večstanovanjskih zgradbah. Presenetilo me je, da na ulicah zelo redko srečaš ljudi.

Kako gledaš na Slovenijo, bodisi na splošno, pa tudi v zvezi z okoljem, zdaj, ko si že kar nekaj časa v tujini?

Slovenija je čudovita dežela, polna naravnega bogastva in znanja. Želela bi, da bi se bolj osredotočali na to, da dosežemo cilje, in ne na to, katera (politična) stran jih doseže, ter predvsem, da bi se ukvarjali s prihodnostjo. Ena izmed stvari, za katero bi si želela, da bi jo v Sloveniji spremenili, je gotovo učinkovit javni promet. Na Dunaju, kjer živim zadnjih pet let, imajo enega izmed najučinkovitejših javnih prevozov na

svetu. Ogromno ljudi vsak dan uporablja podzemno železnico, vlake, tramvaje, avtobuse.

Se lahko nadejamo v prihodnosti odločnejšega boja za širše zavedanje, da si sami žagamo vejo, na kateri sedimo?

Všeč mi je misel, ki sem jo pred kratkih prebrala, da je za pesimizem v času podnebne krize že prepozno. Torej se lahko vprašamo, kateri del odgovornosti je na nas kot posamezniku in kaj je v rokah politike in korporacij. Zagotovo sta nam tako zdravstvena kriza kot vojna v Ukrajini pokazali, kako pomembna je samooskrba. Zdi se mi pomembno, da podpiramo lokalno gospodarstvo in če nam čas in volja dopuščata, kaj pridelamo/izdelamo sami.

Metka Bogataj

Foto: osebni arhiv P. B.

DRAMA QUEENS

Dramska skupina OŠ 8 talcev Logatec **Drama queens** je pripravila avtorsko predstavo Naše tri krasne je gledališče, po literarni predlogi N. K. Lorenzutti, Gremo mi v tri krasne.

Predstava problematizira pasti odraščanja tukaj in zdaj in gledalca postavlja pred mnoga odprta vprašanja. Traja 30 minut in je primerna za mladostnike in odrasle. Sreda, 13. 4. 2022, ob 18.00 v Narodnem domu.

MIKLAVŽEV VRTEC V ARBORETUMU VOLČJI POTOK

V skupini Zelena soba smo na željo otrok marca postavili kotichek dinozavri. Otroci ga skupaj s starši ustvarjajo tako, da vanj prinašajo material od doma. Nad igro so navdušeni. Kako pa sva s pomočnico prispevali svoj delež na omenjeno tematiko? Domislili sva si, da organizirava izlet v Arboretum Volčji potok, kjer smo si lahko ogledali razstavo dinozavrov. Vožnja je hitro minila, saj smo na avtobusu prepevali poznane pesmi ob spremljavi kitare in malih instrumentov. Dve uri in pol našega obiska v Arboretumu sta hitro minili. Če ne bi prišel čas za odhod, bi z veseljem ostali še v družbi dinozavrov, ob igranju na igralih in sproščenemu sprehodu. A vsega lepšega je enkrat konec in organizatoriki že razmišljava, kako otrokom približati druge, njim zanimive vsebine. Igro postavljava na prvo mesto in preko te poskrbiva, da se otroci nezavedno veliko novega naučijo. Konkretna izkušnja je njihova priprava na življenje.

Mojca Demšar in Darija Turk

PRIZNANJE PODJETNIŠKI VZOR PODJETJU MENARD RA D.O.O.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je v četrtek, 17. marca 2022, na Brdu pri Kranju podelila prestižna priznanja Obrtnik leta in Podjetnik leta 2020, Obrtnik leta in Podjetnik leta 2021 ter priznanje Najstarejši obrtnik leta 2020. Osrednji govorniki na slovesnosti, med njimi tudi predsednik vlade, pa so izpostavili tudi izjemno težko obdobje epidemije in izzive, ki jih prinašata energetska ter ukrajinska kriza. Predstavniki vlade so na slovesnosti obljubili pomoč.

Obrtnik leta 2020 je po izboru komisije postal kovinostrugar **Matjaž Oven**, podjetnik leta 2020 pa **Marijan Hertiš** iz podjetja Seltron. Priznanje za obrtnika leta 2021 je pripadlo orodnemu kovaču in lesarju **Jožetu Krmelju**, za podjetnika leta 2021 pa **Tomažu** in **Metki Marovt** iz proizvodno-uvoznega podjetja Marovt. Priznanje za najstarejšega obrtnika leta je šlo v roke **Jožefu Lakiju** iz Velike Polane, ki suho robo izdeluje že od leta 1967.

Priznanje podjetniški vzor so prejeli tudi **Damjan, Miha in Domen Menard**, lastniki in direktorji podjetja Menard RA d.o.o. iz Logatca. Temelje podjetju Menard RA je leta 1978 postavil **Berto**

Menard, ko se je kot samostojni podjetnik začel ukvarjati s servisiranjem bele tehnike in hladilnih sistemov, dejavnost pa je pozneje še razvijal in širil. Ob začetku županovanja Občini Logatec je podjetje preoblikoval v d.o.o. in ga predal svojim trem sinovom. S svojim znanjem in drznimi mladostnimi idejami so vsi trije pripomogli k rasti in kakovostnim izdelkom lastne izdelave, ki se lahko kosajo s konkurenčnimi izdelki drugih priznanih blagovnih znamk. Predlagatelj za nominacijo je bil upravni odbor Območne obrtno-podjetniške zbornice Logatec pod vodstvom predsednika **Bogdana Oblaka**.

Dejavnosti podjetja danes obsegajo trgovino z razstavnim salonom, servis in montažo bele tehnike, hladilnih sistemov, toplotnih črpalk in klimatskih naprav. V širok spekter dejavnosti so vključili tudi lastno projektiranje in proizvodnjo toplotnih črpalk, hladilno-zamrzovalnih komor, kondenzacijskih sušilnic za les in zorilnic mesa. Podjetje z znanjem in kakovostjo uspešno konkurira na trgu in je sposobno zadostiti tudi najzahtevnejšim strankam.

Besedilo in foto: Dejan Šraml

ZAČETKI KOŠARKE V LOGATCU – MOŠKI – 7. DEL

Pripovedoval: Janez Nagode - Krištofov

Leta 1996 se je začel nov zagon logaške košarke. Ustanovili so nov klub z imenom Logatec 1996 z novim vodstvom: predsednik Brane Vujičić, člani upravnega odbora Marjan Markelj, Marko Kavčič, Rado Selan in blagajničarka Olga Mikuš. Pod okriljem KZS so košarkarji igrali v pionirski, kadetski in četrti članski ligi, leto pozneje pa je zaigrala tudi mladinska ekipa.

Pod vodstvom trenerja Roka Zupana in kapetana ekipe Uroša Trdana je članska ekipa vsako leto napredovala in se leta 1998 že uvrstila v 2. SKL. Za preboj v drugo ligo so igrali: Uroš Trdan-kapetan, Primož Markelj, Bogdan Makuc, Miha Brenčič, Matevž Petelin (iz Borovnice), Sergej Lukič, Gorazd Selšek, Sašo Mitrovič, Matevž Mikuš, Miha Širca, Andrej Lenarčič, Gašper Bizjak, Tomaž Bajc, Sebastjan Brenčič, Dušan Gorenc, Miha Lukman, Samo Lahovnik, Jure Juršič, Dejan Kešelj.

V letu 1998 je bil za predsednika kluba izvoljen Janko Filipič. Vodstvo kluba si je prizadevalo še za višje cilje. Obstoječim igralcem so se pridružili še štirje: Sašo Stefanišin in Sašo Polovič iz Kočevja, Aleš Kastrin in Marjan Katarič iz Idrije. Katarič je bil sprva igralec, kasneje pa tudi pomočnik trenerja. V tej sestavi se je ekipa v sezoni 2000-2001 uvrstila v 1. B SKL. Odločilno tekmo za napredovanje je v živo prenašala logaška kabelska televizija LEP. Tekmo sta komentirala Urška Comino in Marko Kavčič, sodil pa legendarni slovenski evroligaški sodnik Iztok Rems.

Vendar z igranjem v 1. B SKL ni bilo nič, telovadnica namreč ni ustrezala tehničnim merilom za igranje tekem v tem rangu. Po dogovoru z ekipo KK FRAGMAT Cerknica in KZ Slovenije so Cerkničanom prepustili tekmovanje. Zato so najboljši igralci iz KK Logatec prestopili v KK FRAGMAT Cerknica in tam uspešno igrali v 1. B SKL. To so bili : Uroš Trdan, Primož Markelj, Saša

Stefanišin, Sašo Polovič in Sašo Mitrovič. (vir : Miran Lukman)

Sočasno je bila zelo aktivna ekipa veteranov, ki je tekmovala v žirovski trim ligi. Vsako leto je igrala na turnirju Vrh nad Rovtami, ki so ga domačini vedno odlično organizirali. Veterani so bili tudi zmagovalci lige, ki so jo odigrali z ekipami iz Žirov, Gorenje vasi, Kranjske Gore in z Jesenic.

Po odprtju večnamenske dvorane, leta 2002, ko so se pogoji za treniranje zelo izboljšali, je bilo v letu 2003 izvoljeno novo vodstvo kluba. Predsednik je postal Vasja Truden, podpredsednik pa Miran Lukman. Trenerji so bili Tadej de Gleria, Bojan Vavpotič in Lovro Gantar.

Stojijo, od leve proti desni: Tadej de Gleria – trener, Lovro Gantar – pomočnik trenerja, Nejc Škufca, Domen Zimšek, Klemen Lukan, Žan Vidic, Žan Lukman, Miha Šumer, Gregor Rupnik. Čepijo, od leve proti desni: Nejc Kobal, Matej Musič, Klemen Tisaj, Luka Novak Kogoj, Luka Puntarič.

V letu 2007 se je ponovno osnovala tudi članska ekipa. V vodstvu kluba so dolgo časa iskali finančne rešitve in jih našli pri podporniku društva Sandiju Kogovšku, ki je finančno podprl člansko ekipo. V tej sezoni je le-ta zasedla četrto mesto v 3. SKL - CENTER - četrti rang tekmovanja. Nekateri najboljši igralci so postali zanimivi za boljše ljubljanske klube. David Milič je prestopil k Slovanu, Nejc Kobal in Matic Urbas pa k ljubljanskim Parkljem. Ekipo je vodil Bojan Vavpotič, igralci pa so bili vsi Logatčani, le Sandi Mitrovič je bil iz Ljubljane. (vir: Tadej de Gleria in Miran Lukman)

Ob dnevih košarke, ki so se tradicionalno odvijali vsako leto, so leta 2007 v goste povabili tudi naše zvezdnike iz NBA lige, in sicer Boštjana Nachbarja, Primoža Brezca in člana ljubljanske Olimpije Jana Močnika. Naši mladi navdušenci košarke so se z njimi pomerili v metanju trojk, prostih metih in igri ena na ena.

Leto 1999 – trener Rok Zupan in ekipa pionirjev

V letih 2008 – 2010 je članska ekipa še naprej igrala v 3. SKL center - zahod (4. rang). Uvrstitve v ligi so bile 3. in 4. mesto, trenerji pa Bojan Vaupotič (2007/2008) in Tadej de Gleria 2008/2010. (vir: Tadej de Gleria)

V sezoni 2007/2008 so bile uspešne tudi mlajše selekcije, ki jih je vodil Tadej de Gleria. Kadeti so za malo zgrešili 1. SKL (poškodbe ključnih igralcev v kvalifikacijah). Nato so domi-

nantno odigrali 2. SKL in vse tekme zmagali. V 2. SKL so nastopali tudi mladinci in na 20 tekmah zmagali 16-krat. Vse do leta 2016 so kadetske in mladinske ekipe uspešno nastopale v 2. SKL, pionirji pa so se dvakrat uvrstili v 1. SKL. (vir: Tadej de Glerija)

Prihodnjič:

začetki košarke v Logatcu – moški – VIII., zadnji del

LOGAŠKI PLANINCI SPOMLADI NA HLEVIŠAH, SOCERBU IN ŠE KJE

Drugi del Jakobove poti je predzadnjo februarsko soboto vodila Alenka Mrak. Od avtobusne postaje v vasi Avber smo hodili čez kraško gmajno do Tomaja, rojstnega kraja pesnika Srečka Kosovela. V Krepljah smo se ustavili pri cerkvi sv. Notburge in prišli do vasi Dol pri Vogljah ter nadaljevali pot mimo nekdanjega mejnega prehoda z Italijo. Na skalnem Repentabru že od leta 1216 stoji svetišče Matere božje, sedanja cerkev pa je bila zidana 1750. Z obzidja ograjenega Tabora je lep pogled na italijansko in slovensko stran. Občina Repentabor je pobratena z Občino Logatec. V lepem vremenu smo zaključili štiriurni pohod v kraju Dol pri Vogljah.

Prvo soboto v marcu smo nad Idrijo pri Divjem jezeru začeli planinski pohod na Hleviše. Jezero leži v kamnitem kotlu pod stometrskimi prepadnimi stenami, ki obrobajo severni rob črnovrške planote. Pot je speljana visoko nad dolino reke Idrijce in nas je planince pripeljala na razgledni vrh Čekovnik /762 m/. Od tukaj sem šla na vrh Hleviške planine, skupino pa je vodnik Janez Rudolf zaradi poledenele steze vodil do Koče na Hleviški planini. Oskrbnica je pohodnicam izročila ročno izdelan nagelj. V Idrijo smo se spustili po lovski poti in sredi popoldneva zaključili pohod.

Pohod na Socerb pri Podnanosu v nedeljo, 13. 3., je vodil Janez Rudolf. Iz Podnanosa, znanega po Stanku Premrlu, ki je uglasbil slovensko himno, smo skozi vas, vinograde in gozd prišli do vrha sv. Socerba, ki leži

na višini 555 m. Z vrha se odpira pogled od Razdrtega vse do Ajdovščine in okoliških vasi, raztresenih po Vipavskih Brdih. Sprehodili smo se še do Lovske kočice na Vrheh in do cerkve sv. Ane pri Razguri. Vračali smo se po položni poti čez Kjecl, kjer stoji kopija Aljaževega stolpa s Triglava, ki so ga domačini Orehovice postavili leta 1999. V njem je vpisna knjiga. Spustili smo se v vas Orehovica in sredi popoldneva zaključili pohod v Podnanosu.

Po Erzeljski križni poti je logaške planince vodila Alenka Mrak v nedeljo, 27. 3., pohod smo začeli v Erzelju, vasi na robu

vipavskih gričev. Ko še ni bilo vodovoda, so se prebivalci oskrbovali le z deževnico. Iz Erzelja smo se spustili v vas Lenivec in se nato povzpeli do ruševin sv. Petra, kjer pozdravlja zvonček želja. Po spustu v dolino potoka Geršak smo se povzpeli na Tabor s cerkvijo sv. Mihaela, od koder je bil lep razgled. Nato smo od izhodišča poti v Erzelju šli do razgledne cerkve Marije Snežne nad Gočami. V sončnem, toplem vremenu smo ob uživanju lepot vipavskih gričev zaključili pohod v Gočah.

Besedilo in foto: Marinka Petkovšek

ZAHVALA

Tiho je prišla in tiho odšla naša skrbna mama

ANA RUPNIK,
roj. RUDOLF.

Dne 3. 3. 2022, smo se v ožjem družinskem krogu poslovili od nje. Iskrena hvala vsem za izrečeno sožalje. Zahvaljujemo se sorodnikom in sosedom. Zahvaljujemo se tudi vsem zaposlenim v DSO Logatec, gospodu Bošnjaku za organizacijo pogrebne slovesnosti, gospodu župniku za opravljen cerkveni obred, pevcem in Cvetličarni Karmen.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste bili v mislih z nami.

Vsi njeni

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a spomin nate,
Helena, bo ostal.

ZAHVALA

V 43. letu je Bog poklical k sebi
v večno življenje našo
drago ženo, mamico, hčerko in
sestro

HELENO MEDOŠ PLEVEL
(21. 8. 1979 – 7. 2. 2022)

Posebna zahvala Onkološkemu inštitutu za zdravljenje in ZD.Logatec. Hvala župniku in kaplanu Rafaclu za lepo opravljeni pogrebni obred in slovo od pokojne. Hvala cvetličarni Karmen, pevcem za poslovilne pesmi. Hvala organizatorju pogreba g. Gorazdu Bošnjaku. Lepa hvala ravanateljici, učencem in učiteljem 3.C in 8.A razreda Osnovne šole 8 talcev za izrečena sožalja, denarno pomoč in sveče. Zahvala tudi podjetjema Parks 1 in Sonital za denarno pomoč in vence. Upamo in verjamemo, da tvoj duh lebdi v višavah in nam želi povedati: "Saj ste z menoj." Hvala vsem, ki ste kakorkoli pomagali v težkih trenutkih.

*Tvoji najdražji: mož Simon, hčerki Petra in Sara,
mama Cvetka, oče Petar in brat Tomaž*

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.

(T. Pavček)

ZAHVALA

Z bolečino v srcu sporočamo, da
nas je v 88. letu starosti
zapustil naš ljubi mož, oče,
dedek in pradedek

ANDREJ FEČUR,
rojen leta 1933 z Martinj Hriba.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, besede tolažbe, za podarjene sveče in darovane svete maše. Zahvala gospodu Gorazdu Bošnjaku za organizacijo pogreba, gospodu župniku Janezu Komparetu za lepo opravljen obred.

Zahvala tudi osebjem zdravstvenega doma Logatec in doma Marije in Marte za nesebično pomoč v njegovih zadnjih trenutkih.

Zahvala tudi vsem, ki ste se v tako velikem številu poslovili od njega.

Vsa toplina njegovega srca bo vedno ostala z nami.

Žalujoči:

Žena Marija, vsi otroci, vnuki in pravnuki

...Vse bridkosti in trpljenje
takrat bo pozabljeno
in najmanjše dobro delo
stokrat bo poplačano ...

ZAHVALA

MILENA MENART
(1948 - 2022)

IZ DNA SRCA HVALA VSEM, KI STE NAM STALI OB STRANI
IN SE JE BOSTE SPOMINJALI...

Vsi njeni

Spoštovane, spoštovani,

smo pred veliko odločitvijo, kako in s kom naprej. Star pregovor pravi: »V slogi je moč«. To je čista resnica in tako sem se Berto Menard, rojen 1954. leta v hribovski vasi Zavrtec, odločil, da po treh mandatih županovanja logaški občini in več kot trideset let obrtniškega staža stopim v krog osebnostno močnih, odločnih, domoljubnih ljudi. Gibanje POVEŽIMO SLOVENIJO je odgovor.

Razklanost, sovražnost med nami moramo ustaviti. Začeti se moramo pogovarjati, poslušati. Za vzor naj nam bodo največji ambasadorji naše lepe Slovenije, športniki. Vedo, da za najvišje odlike brez muje in pozitivnega odnosa do življenja ne gre. Svoje tekmece spoštujejo, z njimi tekmujejo, a jih nikoli ne sovražijo.

Družina, dom, domovina, njeni prebivalci mi pomenijo vse. Od njih se učim, živim, osebnostno rastem. Krivica, laž, sovraštvo me žalostijo. V tej naši mladi državi na sončni strani Alp imamo vse možnosti za dostojno, lepo življenje. Naši pisatelji, pesniki opisujejo lepo deželo, pridne, bistré delovne ljudi. Le skupaj moramo ljudje stopiti, se odločiti, levi in desni, ali gremo skupaj, vsak po svoji strani naprej, ali vsak v svojo stran. Še pomembneje je, da najprej nahrbtnik preteklosti skupaj s spravo odložimo. Vprašajmo se vsak pri sebi in vsi skupaj javno, ali si res želimo težo karme preteklosti prenašati na naše najmlajše. S takim bremenom nikoli ne potegnemo voza iz blata in svobodno zadihamo. Vse je v nas, drugi nam tega bremena ne bodo nosili. Sproščeni bomo lažje obdelovali kmetije, bili samooskrbni in skrbeli za čisto okolje in vodo. Mladi kmetje z novimi prijemi pametnih vasi bodo ostali na deželi, saj bodo z dobrimi prometnimi povezavami in širokopasovnim internetom bližje velikih središč. Podružnične šole, živo občestvo v manjših župnijah, morda z laiki, prostovoljna gasilska društva so gibaló podeželja in dajejo kvaliteto življenja. Ureditev pametnih mest, šolstvo, prilagojeno potrebam življenja, zdravstvo, promet, gospodarstvo vseh vrst pustimo stroki. Sodstvo, novinarstvo naj delata strokovno samostojno, brez zunanjih pritiskov. Kultura mora zaživeti v vseh oblikah, dajati moč, vztrajnost, voljo do ustvarjanja in pozitivnega delovanja. Združevanje, povezovanje vseh vrst dajeta večje pozitivne rezultate, od katerih živimo. Smernice Janeza Evangelista Kreka in dr. Andreja Gosarja nam morajo biti v oporo pri graditvi pravičnega, modernega socialnega kapitalizma. Ne bojmo se kapitala, pravično mora biti razdeljen. Pri vseh odločitvah, dejanjih, besedah mora biti brez izjeme prisotna visoka odgovornost posameznika ali skupine.

Moji občanke, občani, imejmo pozitivno misel, lepo besedo do naših ljudi, domovine in države Slovenije. Priporočimo naš namen gibanja POVEŽIMO SLOVENIJO tistim, h katerim se zatekamo. Magdaleno Gornik z Gore, ki je dajala ljubezen za nas, prosim, da bo naš rod bolj živel. Verjamem, da skupaj, pa čeprav različno misleči, zmoremo vse.

Vaš kandidat Berto Menard za Gibanje Povežimo Slovenijo.

Naročnik oglasa je: Konkretno, Beethovnova 2, 1000 Ljubljana, Davčna številka: SI 57373361

Naročnik: SDS, Trstenjakova 8, 1000 Ljubljana

“Kandidiram zato, da izboljšamo našo domovino. Sem oče štirih mladoletnih otrok, za katere želim, da živijo v mirni in strpni državi, kar so tudi vrednote, ki jih živi naša stranka. To je dokazala že v preteklosti.”

Hvala za Vaš glas!

” Zoran Mojškerc
kandidat za poslanca
Logatec

SDS

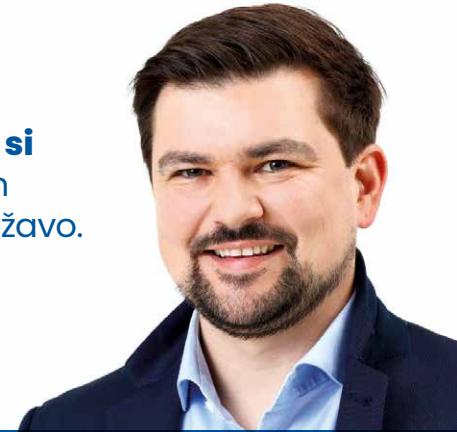
14

@ZoranMojškerc

Zaslužimo si
moderno in
socialno državo.

**Domen
Petan**

kandidat Gibanja Svoboda

SVOBODA!

gibanjesvoboda.si

Narodnik: Gibanje Svoboda, Miklošičeva cesta 7, 1000 Ljubljana

Glas naši prihodnosti

Sadimo skupaj. Rastemo skupaj.

18

- ZA dostojne pokojnine za polno delovno dobo
- ZA višje plače
- ZA pravično obdavčitev
- ZA vsem dostopno zdravstvo in zobozdravstvo
- ZA hitro in učinkovito nego in oskrbo na domu
- ZA pravno državo
- ZA zmanjšanje neenakosti in škodljivih posegov politike v javno življenje
- ZA nadzor civilne družbe nad politiko
- ZA samooskrbo in nabavo kmetijskih pridelkov brez omejitev
- ZA spoštovanje kmetovega dela in pošteno plačilo njegovih pridelkov
- ZA zeleno Slovenijo
- ZA vrednotenje dela prostovoljcev
- ZA znižanje davka na dodano vrednost opremi gasilcev, gorskih reševalcev, civilni zaščiti, Rdečemu križu, Karitasu, društvom upokoencev in invalidov
- NE prekarnemu delu
- NE korupciji
- NE kientelizmu

Za vse generacije

Gremo na volitve!

V Logaški občini je zavel nov veter

Avgusta 2021 je inicativna skupina občanov ustanovila Občinski odbor stranke SAB. Stranka SAB - Stranka Alenke Bratušek je socialno-demokratska stranka z močno okoljsko socialno noto. Njeno delovanje je usmerjeno v prihodnost, je neodvisna, neobremenjena in spoštuje zgodovino ter naše simbole. Na 5. kongresu stranke v letu 2021 je bil sprejet Temeljni program.

V njem je za občino Logatec pomembno:

- prihodnost za mlade
- varna in brezskrbna starost
- vsem dostopno zdravstvo
- možnost izobraževanja vseh
- inovativno in uspešno gospodarstvo
- resnična solidarnost
- zdrava lokalna hrana
- trajnostni razvoj
- šport
- učinkovita javna in lokalna samouprava
- dostopnost vseh do kulture

Dosedanji najpomembnejši dosežki Stranke SAB: pravica do vode, brezplačne vozovnice za starejše od 65 let v medkrajevnem prometu Slovenije, preprečen bankrot države leta 2013, začetek gradnje drugega tira, za 9 odstotkov zvišane pokojnine, znižanje trošarin za male pivovarje, za boljši razvoj TNP -nov način dodeljevanja sredstev, prepoved plastičnih proizvodov za enkratno uporabo . . .

Leto 2022 je volilno leto.

Stranka SAB je pripravila volilni program-
Naredimo, kar je treba!

Program je sestavljen iz štirih stebrov:

1. prihodnja vlada naj Slovenijo popelje na pravo pot
2. solidarnost
3. zelena preobrazba
4. brezplačni javni mestni in medkrajevni prevoz za dijake in študente z vlaki in avtobusi; brezplačni javni mestni prevoz za upokoence; dolgotrajna oskrba z zagotovljenim financiranjem in košarico storitev; demografski sklad, namenjen izključno financiranju pokojnin; vzpostavitev nacionalne digitalne izobraževalne platforme; sistem preventivne in ozaveščanja za ohranjanje zdravja na vseh področjih; ustanovitev javne agencije za centralizacijo in skupno nabavo v zdravstvu za vse javne zavode; ustanovitev slovenskega letalskega prevoznika Air Slovenia; zagotovitev ustavne pravice do čiste pitne vode za vse; vzpostavitev 3. energetskega stebra zelene energije za hitrejši prehod na okolju prijazno energijo; dvig samooskrbe ter lokalno in ekološko pridelane hrane/živil; dokončanje projektov 3. razvoja os in 2. tir med Divačo in Koprom; gradnja železniške in avtobusne postaje v Ljubljani; pravična obdavčitev cerkve, primerljiva z obdavčitvijo državljanov in pravnih subjektov; uvedba preferenčnega glasu za močnejši glas volivcev.

Dobro zastavljeni cilji kažejo na svetlo prihodnost Slovenije, zato v svoje vrste vabimo občanke in občane vseh starosti, ki so se prepoznali v naših programih. Ob ustanovitvi nas je bilo osemnajst, danes nas je štirikrat toliko in še RASTEMO.

Dosegljivi smo na
e-pošto: 1sablogatec@gmail.com
ali na telefonsko številko 070 466281.

OO SAB Logatec

SAB

**OBČINSKI
ODBOR
LOGATEC**

LIP ODKUP HLODOVINE

LIP BOHINJ
From **wood** to **wonders**.

lipbohinj.si

Vaš partner v gozdu že 70 let
Predelava hlobovine na lastni žagi
Kratki plačilni roki in zanesljivo plačilo
Možnost izbire elektronske izmere

- BARAGA Bojan ☎ 030 634 434
- DEMŠAR Viljem ☎ 040 700 058

Elektronsko izpolnjevanje zbirne vloge
Neposredna plačila v kmetijstvu za leto 2022

Če še niste oddali ZV
za »subvencije v kmetijstvu 2022«
vas pozivamo, da se

čim prej prijavite
za elektronsko izpolnjevanje vlog.

Prijavljenim po 20.4.2022
ne bomo mogli zagotoviti oddaje v roku do 6.5.2022!

Prijave: 01/7542933 ali 01/7564932
ali GSM: 041/310-186 (Roman), 041/310-187 (Mojca)

KGZS – Zavod LJ, izpostava JSKS Logatec, Cankarjeva cesta 4
kmetijski svetovalec Roman Rupnik

NOVELA ZAKONA O DOHODNINI PRINESLA VEČ DAVČNIH RAZBREMENITEV

V Uradnem listu RS št. 39/2022 z dne 21. 3. 2022 je objavljena novela Zakona o dohodnini (ZDoh-2Z).

Ta prinaša postopen dvig splošne olajšave, razbremenitev dohodkov iz kapitala, spremembe pri izplačilu dela plače za poslovno uspešnost, ugodnejšo obravnavo bonitet iz naslova pravice do nakupa oziroma pridobitve delnic ali deležev, ukinitve plačila bonitet za uporabo službenih električnih vozil v zasebne namene, znižanje obdavčitve dohodkov iz oddajanja premoženja v najem, oprostitev plačila dohodnine od družinskih pokojnin (ki jih prejemajo otroci), olajšave za zelene in digitalne investicije, višje olajšave za donacije v šport, oprostitev plačila dohodnine za prejemke iz šolskih skladov, višje in nove obdavčitve za zaposlovanje mladih, hkrati pa se v zakon prenašajo tudi spremembe pri olajšavah za samostojne podjetnike.

Pomembna novost, ki jo prinaša novela, je usklajitev zneskov olajšav in dohodninske lestvice s koeficientom rasti cen življenjskih potrebščin v Sloveniji.

Novela zakona je pričela veljati z 22. marcem 2022, uporablja pa se za davčna leta, ki se začnejo od vključno 1. januarja 2022.

Razbremenitev dohodkov iz delovnega razmerja

Postopen dvig splošne olajšave prinaša ob enaki bruto plači višje neto izplačilo. Plača za marec bo v celoti obračunana z upoštevanjem višje splošne olajšave in nove dohodninske lestvice. Pri plačah za januar, februar in marec, ki sta že bili izplačani pred uveljavitvijo zakona, pa se bo upoštevalo v informativnih izračunih dohodnine za leto 2022 (leta 2023).

marec 2022	bruto	neto pred spremembo	neto po predlogu	razlika
minimalna plača	1.074,43	757,45	770,78	13,33
povprečna plača	2.064,12	1.336,55	1.358,22	21,67
2x povprečne plače	4.128,24	2.467,57	2.495,07	27,50

Znižuje se stopnja obdavčitve v petem dohodninskem razredu s 50 % na 45 %.

Plačilo za poslovno uspešnost bo neobdavčeno do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v RS oziroma do višine 100 % povprečne mesečne plače delavca, vključno z nadomestili plače, izplačanih za zadnjih 12 mesecev pri delodajalcu, če je to za delavca ugodneje.

Boniteta za osebno vozilo na električni pogon je enaka nič.

Spremembe pri olajšavah: uvajajo se spremembe pri olajšavah za zaposlovanje, olajšavah za donacije, olajšavi za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju, uvaja se nova olajšava za vlaganja v digitalni in zeleni prehod, kot jih poznamo iz ZDD-PO-2.

Dohodek iz oddajanja premoženja v najem: normirani odhodki bodo znašali 10 %, stopnja obdavčitve pa se znižuje z 27,5 % na 15 %.

Dohodek iz kapitala: znižuje se stopnja obdavčitve iz 27,5 % na 25 % in skrajšuje obdobje za obdavčitev. Po dopoljenih 15 letih imetništva bo odsvojitve kapitala neobdavčena.

Odločitev zavezanca glede obdavčitve: dohodek iz oddajanja premoženja v najem in dohodek iz kapitala sta obdavčena cedularno (dokončno). Skladno z novelo zakona pa se zavezanec lahko odloči o vštevanju omenjenih dohodkov v letno davčno osnovo, pri čemer odločitev uveljavlja v ugovoru zoper informativni izračun.

SIMBOL PRIJATELJSTVA: JAPONSKE ČEŠNJE BODO KRASILE LOGATEC

Japonska in Slovenija se na področju diplomatskih odnosov uspešno povezujeta že 30 let, obletnico pa je Veleposlaništvo Japonske obeležilo s tradicionalno zasaditvijo japonskih češenj sakura tudi v Logatcu, s katerim jo vežejo prijateljski in gospodarski odnosi. Češnje namreč sadijo tam, kjer imajo dobro poslovno, kulturno ali kako drugo sodelovanje.

Pred 110 leti so Japonci Američanom podarili prva češnjeva drevesa, saj so ta izredno močno povezana z japonsko kulturo. Opazovanje cvetov in prirejanje piknikov pod njihovimi cvetočimi krošnjami je danes ena najbolj priljubljenih navad na Japonskem. Tako že vse od 9. stoletja na Japonskem spremljajo pojav cvetenja češenj, ker njihov cvet zaradi svoje lepote, krhkosti in tudi minljivosti simbolizira življenje.

Prvo sadiko je v Sloveniji leta 1999 zasadila japonska princesa Sajako. Tako Slo-

venci že od takrat dalje lahko po večjih mestih ob opazovanju češnjevih cvetov bolje spoznamo japonsko kulturo in se naužijemo lepote cvetenja češenj. Največji tovrstni dogodek pri nas letno organizira Botanični vrt Univerze v Ljubljani, kjer letos cvetijo že 22. leto.

Japonsko veleposlaništvo pa se je v spo-

min na olimpijske in paraolimpijske igre v Tokiu 2020 in na 30. obletnico vzpostavitve diplomatskih odnosov med državama odločilo prve japonske češnje zasaditi tudi v Logatcu, in sicer v znak povezovanja lokalne skupnosti, japonskega podjetja Lonstroff v Logatcu ter medsebojnega sodelovanja, ki ga državi krepi in negujeta že tri desetletja.

Češnjeve sadike sakura so 4. aprila 2022 v žepnem parku ob krožišču na Pavšičevi ulici slovesno zasadili japonski veleposlanik v Sloveniji nj. eksc. **Hiromichi Matsushima**, župan Občine Logatec **Berto Menard**, direktor podjetja Lonstroff **Jože Šink**, predsednik paraolimpijskega komiteja **Damijan Lazar** ter olimpijonec in starosta slovenskega športa **Miroslav Cerar**.

Logaški župan je ob tem izrazil veselje, da se povezujemo in da se Logatec pomena povezovanja zaveda že od nekdaj. Danes na Logaškem sobiva 45 različnih narodnosti, občanov, ki imajo tu prijavljeno bivališče in smo jih radi sprejeli in si želi, da bi med seboj gradili prijateljske odnose. Pomembno je namreč, da se ljudje povežemo in spoštujemo, tako kot s svojim prepletanjem to ponazarjajo olimpijski krogi kot eden najbolj cenjenih in prepoznanih simbolov na svetu. Japonski veleposlanik se je zahvalil za gostoljubje in priložnost obeležitve sodelovanja med državama tudi v Logatcu. Občanom je velikodušno zaželel, da naj uživajo ob opazovanju cvetočih dreves iz dežele vzhajajočega sonca, ki bodo v nekaj letih v tem parku polno cvetela.

Besedilo in foto: Dejan Šraml

